

RECULL DE PREMSA

CAP DE SETMANA

13/10/2014

Col·legi
de Periodistes
de Catalunya

 acceso

ÍNDICE

PRENSA

2

INTERNET

47

PRENSA

SELECCIÓN DE LAS NOTICIAS DE SU INTERÉS

Col·legi
de Periodistes
de Catalunya

PERIODISME I MITJANS DE COMUNICACIÓ

Fecha	Titular/Medio	Pág.	Docs.
11/10/14	ELS PREMIS INTERNACIONALS LIBERPRESS 2014 FAN UN GIR I MIREN CAP A GIRONA / REGIO 7	6	1
11/10/14	GUERRA A LA 'VERITAT OFICIAL' / LA VANGUARDIA (ED. CATALA)	7	1
11/10/14	LA RESINTONIZACIÓN DE LA TDT DESVELA LOS ERRORES DE INDUSTRIA / LA RAZON	8	1
11/10/14	LA XARXA VOLTARÀ PER CATALUNYA ELS CAPS DE SETMANA A LA TARDA / ARA	9	1
11/10/14	EL PERIODISTA RICARD LAHOZ PRESENTA 'LA RIUADA DE 1994' / DIARI DE TARRAGONA	10	1
11/10/14	CEBRIÁN: "EL PERIODISMO TIENE FUTURO, PERO DEBE REINVENTARSE" / EL PAIS (EDICION NACIONAL)	11	1
11/10/14	LAS RADIOS PIDEN UNA GESTIÓN DE LOS DERECHOS DE AUTOR TRANSPARENTE / CINCO DIAS	12	1
11/10/14	SANTAMARÍA ELOGIA EL FUTUR PRESIDENT DE RTVE / ARA	13	1
11/10/14	EL ESTADO ISLÁMICO EJECUTA EN PÚBLICO A UN PERIODISTA IRAQUÍ Y A SU HERMANO / ABC (EDICION NACIONAL)	14	1
12/10/14	CUANDO A LOS POLÍTICOS SE LES LLAMABA SEÑORES. 'Le Monde', el diario en el que era obligatorio tratar de 'monsieur' a los personajes públicos, celebra sus70 años con un nuevo diseño / EL PAIS (DOMINGO)	15	1
12/10/14	Samuel Aranda, Ètica a cada foto / EL PERIODICO DE CATALUNYA(MES PERIODICO)	16	4
12/10/14	LO IMPLACABLE DEL CURA Y LOS MANDARINES / EL MUNDO (CRONICA)	20	1
12/10/14	EL DISEÑO DE ABC, GALARDONADO EN LOS PREMIOS ÑH / ABC (EDICION NACIONAL)	21	1
12/10/14	EL FRONT CONTRA TV3 / EL PUNT AVUI	22	1
12/10/14	LA PIRATERIA FRUSTRAS EL 80% DELS INGRESSOS DEL FUTBOL / LA VANGUARDIA (ED. CAT) DINERS	23	2
12/10/14	NUEVA DEFENSORA, QUEJAS RECURRENTES por Lola Galán / EL PAIS (EDICION NACIONAL)	25	1
12/10/14	VIURE EL PAÍS DES DE DINS. Neix la revista 'Experiències' per als amants del turisme de proximitat / EL PUNT AVUI	26	1
12/10/14	SETEMBRE HISTÒRIC TAMBÉ A L'ARA / ARA	27	2

PERIODISME I MITJANS DE COMUNICACIÓ

Fecha	Titular/Medio	Pág.	Docs.
12/10/14	UNA PROJECCIÓ MEDIÀTICA EN CREIXEMENT / ARA	29	1
12/10/14	ELS LÍMITS I FRONTERES ENTRE PERIODISME I LITERATURA, A DEBAT A LA SEU VELLA / SEGRE	30	1
12/10/14	ERRORS I RECTIFICACIÓ. DEFENSOR DEL LECTOR Josep Rovirosa / LA VANGUARDIA (ED. CATALA)	31	1
12/10/14	LOS PUENTES DEL DIÁLOGO, POR MARIANO RAJOY / EL PAIS (EDICION NACIONAL)	32	2
12/10/14	UNA COBERTURA MEDIÀTICA QUE VULNERA LA INTIMITAT / ARA	34	2
12/10/14	ANA (PASTOR) Y SU PELAZO / EL MUNDO (EDICION NACIONAL)	36	1
13/10/14	ENTREVISTA RICHARD CHARKIN, DIRECTOR EJECUTIVO DE BLOOMSBURY PUBLISHING PLC; «MUCHO PEOR QUE LA PIRATERÍA SON LOS PARTIDOS QUE BUSCAN VOTOS NO ATACÁNDOLA» / LA RAZON (ED. CATALUNYA)	37	1
13/10/14	ESPAÑA Y AMÉRICA, UNIDAS POR LA TV / EL MUNDO (EDICION NACIONAL)	38	1
13/10/14	ESPAÑA TOMA EL MANDO EN EL MERCADO INTERNACIONAL. Las producciones nacionales desembarcan en la feria audiovisual Mipcom para vender sus propuestas / LA RAZON	39	1
13/10/14	LAS RADIOS PIDEN TARIFAS "EQUITATIVAS" Y "TRANSPARENTES" / EL PAIS (EDICION NACIONAL)	40	1
13/10/14	UNA PIONERA AMB OBJECTIUS. Terrassa acull una retrospectiva de la fotògrafa Joana Biarnés / LA VANGUARDIA (ED. CATALA)	41	1
13/10/14	AQUÍ LES CRISIS INFORMATIVES ES GESTIONEN FATAL per Manuel Campo Vidal / SEGRE	42	1
13/10/14	LOS CELOS DE RAKOSNIK / ABC (EDICION CATALUÑA)	43	1
13/10/14	EL 'BALCONING' PERIODÍSTIC DE DONAR PER MORTA TERESA ROMERO / ARA	44	1
13/10/14	L'APUNT L'EDAT DAURADA DEL PERIODISME / EL PUNT AVUI	45	1
13/10/14	RTVE: SERVICIO PÚBLICO Y SOSTENIBILIDAD FINANCIERA, EDITORIAL / EXPANSION	46	1

PERIODISME I MITJANS DE COMUNICACIÓ

SELECCIÓN DE LAS NOTICIAS DE SU INTERÉS

Col·legi
de Periodistes
de Catalunya

Els premis internacionals LiberPress 2014 fan un gir i miren cap a Girona

LiberPress va néixer a Girona l'any 1999, amb la idea de donar a conèixer i promocionar el que podríem anomenar cultura de la solidaritat. Amb la seva creació es pretenia formar un moviment solidari i humanitari, en el qual s'impliquessin els mitjans de comunicació, i que es mogués a l'entorn d'unes jornades que tinguessin per objectiu d'una banda, obrir un espai de debat sobre quin és el paper dels mitjans de comunicació dins la societat, atesa la importància mediàtica i la incidència que tenen en l'opinió pública; de l'altra, premiar els personatges d'àmbit mundial, especialment periodistes, que hagin destacat per la seva tasca independent, democràtica i solidària; i, finalment, implicar altres associacions humanitàries en aquest projecte per tal que aconseguixin ampliar el seu suport econòmic i mediàtic.

De la mà de la Diputació de Girona, i després de 8 edicions, l'any 2007 els premis prenen una nova embranzida i augmenta el nombre de categories fins arribar a les 9 actuals (LiberPress, Camins, Literatura, Catalunya, Associació, Memorial, Cançó, Cinema i, com a novetat d'enquany, LiVerdPress).

Durant tot aquest temps han estat guardonats i han passat per Girona, en les seves diferents categories, primeres espases del món internacional, com Ignàcio Ramonet (1999), Ryszard Kapuscinski (2002), Constantin Costa Gavras (2005), Jon Lee Anderson (2006) o Steve McCurry (2011); així com associacions i personatges més propers i igualment importants: la plataforma ciutadana Nuncia Mais (2003), Tomàs Mallol (2008), Luís Eduardo Aute (2009), el Futbol Club Barcelona,

per Unicef (2009), Joan Manuel Serrat i Eduard Punset (2013).

Aquest 2014, el Premi LiberPress és pel Visa pour l'image, el festival internacional de fotoperiodisme per excel·lència, un esdeveniment que ha adquirit un gran prestigi mundial.

Acte de lliurament dels premis LiberPress 2013, a l'Auditori de Girona

Aquesta voluntat d'aproximar-se al territori s'ha fet especialment palesa aquest 2014, amb uns premis més gironins, però que no han perdut el caire internacional. En la 16a edició guardonen la feina de la gent de casa, aquella tasca que, per propera i quotidiana, sovint no és reconeguda. Els LiberPress premiaran el proper dijous 16 d'octubre a l'Auditori de Girona a partir de les 20 h -en un acte obert i gratuït- tres personatges o entitats gironines i una de la Catalunya del Nord, en 4 de les 9 categories de les quals consten els premis: Salomó Marquès, la Fundació Mar, la Llibreria 22 i Visa pour l'Image.

L'acostament dels LiberPress a la geografia gironina no és l'única novetat. N'hi ha una de molt important: la creació del LiVerdPress, un premi que com el seu nom indica, pretén distingir projectes, persones i associa-

cions que vetllin pel nostre ecosistema, per un món més sostenible i més ecològic.

Aquest 2014, el Premi LiberPress és pel Visa pour l'image, el festival internacional de fotoperiodisme per excel·lència, un esdeveniment que ha adquirit un gran prestigi mundial. Amb 26 edicions celebrades, el Visa es fa cada any a Perpinyà durant el mes de setembre i constitueix una cita excepcional per als enamorats de la fotografia. Visa pour l'Image rep el Premi LiberPress 2014 per ser el millor festival de fotoperiodisme que se celebra arreu del món. La mostra que a tots ens agradaria haver creat. Per la seva impecable trajectòria durant 26 anys, en la qual els seus creadors, plens d'imaginació, intel·ligència i professionalitat, han inventat un espai i una cultura de la imatge solidària, humanitària i imprescindible.

Els guardonats en les altres categories dels LiberPress 2014 són:

Amnistia Internacional rep el Premi LiberPress Associacions per la seva envejable trajectòria en la defensa dels drets humans, que l'ha fet arribar a ser un dels més importants símbols en la lluita contra les seves violacions en tots els països. Gràcies a la seva independència i dedicació, gràcies a la seva tasca i contínues denúncies d'allò que és abominable i inhumà, la justícia, la llibertat, la solidaritat, el respecte i la tolerància han anat avançant, i assolint, dia a dia, una important i necessària millora (tot i que encara insuficient) en el nostre món.

El pedagog i professor de ciències de l'educació **Salomó (Mon) Marquès** rep el Premi LiberPress Camins per la seva gran trajectòria humana i peda-

gògica que ha obert camins d'erudició, de rigor i de sensibilitat a tants alumnes i mestres; perquè ha recuperat, treballat, ensenyat i acompanyat tanta gent, gran i jove, per mostrar-los els dolorosos camins de l'exili, els camins de la retirada, camins de la memòria, camins per mirar com i on som, d'on venim i on van marxar molts dels millors. Per ajudar-nos a descobrir, a aprendre i a caminar, per cercar un món molt millor i un país més solidari, lliure i independent.

La cantautora de l'Alguer **Franca Masu** rep el Premi LiberPress Cançó per la seva trajectòria en el món musical. Una trajectòria rigorosa, fonda, diversa, que burxa en les arrels de la cultura més popular: folk, jazz, fado, tango. Pel seu cant seductor, sensible, enèrgic i íntim, per la lluita per preservar la memòria de la seva cultura i identitat de dona sarda i catalana, i per la defensa

de les llibertats.

El poeta i prosista grec deportat amb tota la seva família des de Salònica, Grècia, al camp de concentració d'Auschwitz en plena Segona Guerra Mundial **Moshé Haelyon** rep el Premi LiberPress Catalunya 2014 per la seva lluita i resistència, que va fer que sobrevisqués als camps d'extermini nazis, per ser un símbol de la humanitat refeta sobre la barbàrie; per la seva dedicació a preservar la memòria de l'holocaust; per la seva defensa d'una llengua antiquíssima, i per la seva dedicació a l'humanisme, a la pau i a la cultura.

El cineasta **Justin Webster** rep el Premi LiberPress Cinema 2014 per la direcció del film *I will be murdered*, un documental que, amb una magnífica professionalitat, desenvolupa el cas Rosenberg, un cas sorprenent i

mediàtic que va fer trontollar el govern d'un país i en el qual nombrosos investigadors internacionals, dirigits per l'hàbil Carles Castresana, amb dedicació, intuïció, intel·ligència i valentia, aconsegueixen arribar a descobrir la veritat sobre un assassinat, i a fer, finalment, justícia.

El guardó de nova creació, el **LiVerdPress** recau en la **Fundació Mar** per treballar de manera participativa, oberta i dinàmica en la defensa del nostre ecosistema, i contribuir a la millora mediambiental i a la sostenibilitat del nostre planeta mitjançant la transmissió del coneixement, conscienciant sobre els valors de la natura, cercant noves formes de construir la relació home-entorn i cercant la participació activa de la societat en la conservació del patrimoni natural, especialment del mar.

La **Llibreria 22** rep el Premi LiberPress Literatura per l'immens treball literari i cultural que ha realitzat, durant 36 anys, en pro de les lletres gironines, catalanes i d'altres països. Per la seva eficàcia i infatigable aportació en el camp de la literatura i de les imatges al món de la cultura gironina sempre des del respecte, la llibertat, la cohesió i la intel·ligència.

I finalment, **Virgilio Giotti** un excel·lent poeta triestí massa vegades oblidat, és reconegut i recordat amb el LiberPress Memorial per la seva obra literària, exquisida i delicada, feta tant en italià com en dialecte triestí. I per la seva trajectòria vital i cultural. Alhora, aquest guardó és també un record per als seus fills Paolo (1915-1943) i Franco (1919-1943), soldats que van morir a Rússia i mai no van ser trobats. Perquè visquin encara en la nostra memòria.

HISTÒRIES DEL MÓN

Guerra a la 'veritat oficial'

DUONG THANH PHONG / NATIONAL GEOGRAPHIC SOCIETY / AP

FRANCESC PEIRÓN
 Nova York. Corresponsal

La guerra del Vietnam... Guerra? Quina guerra?
 En una entrevista de la primavera passada, Gay Talese va recordar un parell de "periodistes valents". Així els va qualificar el considerat com un dels progenitors del (mal)anomenat nou periodisme.

Va citar Harrison Salisbury: "Durant la guerra, les autoritats insistien que els vietnamites cometien malifetes al sud del país, però nosaltres no. Salisbury va entrar al nord, pel seu compte, perquè no donaven visats, i va descobrir que els avions dels Estats Units bombardejaven hospitals de Hanoi, la capital, i mataven innocents. Ho va escriure a *The New York Times*. El Govern va contestar que era fals, que Salisbury era comunista. Però va escriure la veritat".

Talese va afegir un segon nom: "El mateix es podria afirmar de David Halberstam. També va cobrir la guerra. El Govern deia que estàvem guanyant al Vietnam (1966-67), però ell va sostenir que no, que perdíem. Li van donar el Pulitzer. Però ja

Abril 1975. Per la carretera de Saigon hi havia botes, gorres i uniformes de soldats sudvietnamites, escampats, per amagar-ne la procedència

Acusen el Pentàgon de "rentar" la història sobre el Vietnam

no hi ha Halberstam, ni tampoc Salisbury". Halberstam va morir el 2007 i Salisbury el 1993.

Talese va fer referència a aquests dos reporters per criticar que els informadors ara vagin encastats a les tropes dels Estats Units. L'Iraq i l'Afganistan -conflictes inexistents als carers d'Amèrica del Nord- en són l'exemple.

Encastat vol dir anar sota el paraigua militar, cosa que permet als comandaments controlar que no surti res més que la *veritat oficial*. Si llavors no van poder fer callar homes com Salisbury o Halberstam, ara sí que ho han aconseguit. El Pentàgon, al capdavant del qual hi ha Chuck Hager, veterà del Vietnam, ha muntat una extensa commemoració dedicada al mig segle del xoc bèl·lic a Indoxina. Són 1.014 actes per tota la geografia dels Estats Units, segons la pàgina web que han obert per a l'efemèride.

La proclamació afirma que la iniciativa, amb un cost de quinze milions de dòlars a pagar pels contribuents, és "el reflex del valor d'una generació que va servir amb ho-

nor". Aquest llenguatge, que ret respecte "a més de tres milions de militars", també n'ofèn alguns, no pas pocs, i molts ciutadans més que van patir l'impacte d'aquella tragèdia. En l'apartat del web anomenat "línia de temps interactiva" s'ometen les audiències de la comissió Fullbright que es van celebrar al Senat. Davant aquesta comissió el 1971 va comparèixer un veterà anomenat John Kerry, avui secretari del Departament d'Estat, que es va preguntar: "Com es pot demanar a un home que sigui l'últim home que mor per un error?".

No sembla una temeritat afirmar que Halberstam i Salisbury posarien la seva rubrica al costat dels més de 500 estudiosos, historiadors, veterans i activistes que han sol·licitat una revisió menys "lluïda" d'un dels episodis més foscos de la història dels Estats Units. Entre els signants hi ha Daniel Ellsberg, el filtrador dels papers del Pentàgon i del qual es calla que el van portar davant el jutge acusat de traïció.

L'impulsor d'aquesta petició per rectificar els eufemismes i les mentides es diu Tom Haydem,

un altre activista que va anar a Hanoi i va desbaratar la proclama del president Johnson que els EUA no bombardejaven civils. Cinquanta anys després, les ferides encara supuren. La matança de My Lai es qualifica d'"incident".

Els portaveus del Pentàgon repliquen que no han intentat rentar la història. "Costa de creure que aquesta sigui una anàlisi crítica", contesta l'historiador Robert Dallek a *The New York Times*. Mark Ashwill, que ha escrit sobre el Vietnam, sona encara més fort: "En lloc de patrocinar una altra ronda de 'gràcies pel vostre servei' -insisteix-, per què no condemnar la política d'uns líders que van mentir als seus ciutadans i a la resta del món? Per què no demanar disculpes al poble del Vietnam?".

Més de 500 personalitats demanen una revisió de la lluïda celebració del 50è aniversari

La resintonización de la TDT desvela los errores de Industria

Las asociaciones destacan que existen muchas dudas y que no se llegará a tiempo

G. Granda - Madrid

El jueves, el Ministerio de Industria, Energía y Turismo envió una nota de prensa que anunciaba que «comienza la cuenta atrás para que las comunidades de vecinos adapten sus instalaciones de antenas colectivas a la TDT». Pero la carrera contra reloj se ha transformado en una que tiene más obstáculos que tramos lisos. Por el camino hay bastantes dudas por parte de los consumidores, las comunidades de vecinos y las federaciones encargadas de realizar los cambios técnicos. Y casi todas coinciden en lo mismo: no va a dar tiempo a adaptar los 13 millones de hogares antes de la fecha límite del 31 de diciembre de este año.

Miguel Ángel García Argüelles, director gerente de la Federación de Instaladores de Comunicaciones (Fenitel), califica el reto de «extraordinario» y considera que las cuantías que cada hogar debería abonar para que las televisiones puedan dejar libres las frecuencias, y que están cifradas entre 20 y 25 euros, son «razonables». Pero algunos de sus compañeros no son tan optimistas. «Apenas quedan 80 días y los plazos son tremendamente cortos», asegura José Manuel Muñiz, portavoz de la Federación Coordinadora de Telecomunicaciones (Fecotel). En su opinión,

la planificación no ha sido la adecuada y el problema «es que dependemos de la demanda del consumidor y hasta entonces no podemos hacer ningún tipo de adecuación». Destaca que se ha perdido el tiempo desde el momento en el que el ministerio anunció la medida, hasta este viernes en la que se concretó que las ayudas tendrán que adelantarlas los propios usuarios. «Son 20 días perdidos dentro del plazo de tres meses. Lo único que hemos podido adelantar son comunicaciones con los administradores de fincas para concienciar a sus miembros», explica Muñiz.

Poca información

El tema de las cuantías a adelantar por las comunidades es complicado. Según Muñoz, «habrá comunidades de vecinos que tengan en sus arcas esos 300 o 400 euros, pero hay muchísimas más que no y el grado de morosidad es muy alto. El dinero que tienen muchas de ellas es para que no les corten la luz». Insiste en que para algunas familias, la media a pagar «es un pico, sobre todo para aquellas que estén recibiendo la ayuda de 400 euros, para las que supone el 5% de sus ingresos». Los problemas empezarán a llegar en cadena a partir del 25 de octubre, fecha para empezar a resintonizar los canales, porque «tememos una

La contrarreloj de la TDT

Plazos: quedan 82 días hasta el apagón de las antiguas frecuencias. El 26 de octubre habrá que resintonizar los televisores.

El gobierno dotará con 280.000.000 euros las ayudas a las comunidades de vecinos, pero éstas tendrán que pagar el cambio por adelantado

Según algunos expertos, el proceso se alargaría aproximadamente hasta marzo

El coste para cada familia rondará los 20-25 euros.

El cambio afecta al 55% de los edificios españoles.

En Madrid la resintonización afectará a 150.000 comunidades de propietarios, que tendrán que solucionar unos 1.500 técnicos autorizados.

PROBLEMAS DE INTERFERENCIAS A PARTIR DE ENERO

Una vez finalizado el plazo de reantenización habrá otra dificultad a la que habrá que hacer frente. «Una vez que se haya quedado libre la banda, tendrá que convivir la señal de TDT con la nueva tecnología 4g. Pero el Ministerio no lo ha contemplado como dividiendo digital», asegura Muñiz. El problema viene «porque la señal de telefonía se emite con 2,5 o 3 veces más potencia que la de televisión y podría distorsionar el funcionamiento de éstas».

En Zamora se siguen haciendo pruebas para que el Ministerio pueda elaborar una orden para detallar los tipos de afección y cuáles son las soluciones que se pueden adoptar. Si no se soluciona, los usuarios no podrán ver los canales y otros no disfrutarán del 4g.

avalancha de última hora. Si no llega la demanda, no podemos pedir los equipos al fabricante, y hay que procesarlos, calibrarlos y enviarlos». Asegura Muñiz que «la percepción es que el ritmo no se adecúa al tiempo». Esta afirmación la comparte Jesús Rubio, representante de Amitel (Asociación Madrileña de Integradores de Telecomunicaciones), que calcula en unas 150.000 las comunidades de propietarios que deberán reantenizarse en la capital, para lo que existen unos 1.500 técnicos y «no da tiempo. Tenía que haberse iniciado el año anterior y desde ahora llevará seis meses; o sea hasta aproximadamente marzo no se podrá terminar». Además está el tema de los emisores. «Según el Real Decreto, los operadores públicos tienen que llegar al 98% de la población y los privados al 96%, pero la cobertura de la TDT llega a un 99,6% de la población, con lo que hay uno o dos puntos que suponen un esfuerzo». En el cambio de analógico a digital los gastos los sufragaron las CCAA, pero en esta ocasión «serán los ayuntamientos los que corran con los costes y dada la crisis», algunos no podrán. «En Andalucía si no se adaptan los centros emisores, puede afectar a entre 700.000 y 800.000 personas», termina Muñiz.

Desde el punto de vista de los consumidores tampoco hay buenas noticias. Enrique Piñero, de Facua, aclara que «existe poca información y demasiada gente no sabe lo que se le viene encima. Queremos denunciar que no se ha dado la posibilidad de participación en la toma de decisiones a los consumidores y asociaciones, ni se ha hablado con las comunidades de vecinos a nivel nacional». Matiza que todo está siendo bastante precipitado y «serán muchas visitas de técnicos en poco tiempo, con lo que se encarecerá el servicio y dará lugar al intrusismo. «Todo aquello que vamos averiguando me sirve sólo para saber el desastre que va a suponer», afirma Piñero.

Imón.cat s'estrena avui des de la Fira Mediterrània de Manresa. JOAN SOLÉ

La Xarxa voltarà per Catalunya els caps de setmana a la tarda

ALBERT CASTELLVÍ ROCA
BARCELONA

La Xarxa estrena aquesta tarda un nou espai televisiu que cada cap de setmana s'instal·larà en un poble diferent de Catalunya "per descobrir la singularitat del país a través del paisatge, la gastronomia, els topònims i l'arquitectura, entre altres aspectes". *Imón.cat* recupera l'esperit del *País km 0*, que la plataforma de canals locals va emetre durant l'estiu i pretén acostar-se cada dissabte i diumenge a una localitat o comarca diferent coincidint amb la celebració d'algun esdeveniment social o cultural rellevant. Partint d'aquesta cita, el programa farà un retrat del territori, des dels paisatges i l'arquitectura fins a la història, les tradicions i la gastronomia, però posant èmfasi especialment en "el patrimoni humà", que considera "el tresor més preuat del país".

El programa, presentat per Glòria Trullàs, inclourà seccions sobre vins i gastronomia, hostals i restaurants, oficis artesans, cultura popular i grups de teatre amateur. A més, un reporter es dedicarà a buscar les claus del campanar del poble entre les cases dels veïns i el filòleg Pau Vidal analitzarà l'origen dels topònims i gentilicis de la comarca. També col·laboraran amb l'espai tres monologuistes, Eduard Biosca, Martín Piñol i Pere Cabaret, que parlaran dels personatges, entitats i activitats més peculiars de la zona.

Imón.cat s'emetrà cada dissabte i diumenge, de 18.00 a 20.00, per una vintena de canals locals de tot Catalunya. Cada setmana, una d'aquestes televisions assumirà el 50% de la realització de l'espai i hi aportarà reporters i el seu coneixement de la zona. Avui i demà s'emetrà des de la Fira Mediterrània de Manresa i les setmanes vinents es traslladarà a Olot, Girona i Reus. —

CULTURA ■ AYER SE CUMPLIERON 20 AÑOS DE LOS HECHOS

El periodista Ricard Lahoz presenta 'La riuada de 1994'

■ Ayer se presentó en el Tinglado 4 del Moll de Costa el libro *La riuada de 1994*, obra del periodista Ricard Lahoz que recoge más de 80 voces de afectados de aquellos hechos de los que justo ayer se cumplieron 20 años: vecinos, profesores del colegio El Serralló, empresarios o trabajadores del Port. A Lahoz, que en el mo-

mento de los hechos era director de *Tarragona Ràdio*, le ha llevado cerca de dos años de trabajo elaborar este libro, que califica del «hecho imprevisto más importante de Tarragona en las últimas décadas, tras el atentado de Empetrol de 1987». Junto con el libro, se presentó también una exposición en el mismo Tinglado.

Imagen de la presentación del libro, ayer en el Tinglado 4 del Moll de Costa. FOTO: LLUÍS MILLÁN

Cebrián: “El periodismo tiene futuro, pero debe reinventarse”

El presidente de EL PAÍS es homenajeado en México

J. M. A., Monterrey

“El periodismo tiene un enorme futuro, pero hay que reinventarlo. Ese es un reto que corresponde a los periodistas jóvenes”. Con este mensaje, mezcla de esperanza y desafío, cerró este jueves el presidente de EL PAÍS, Juan Luis Cebrián, el homenaje a su trayectoria que le brindó la Cátedra Alfonso Reyes, del Instituto Tecnológico de Estudios Superiores de Mon-

terrey (México). El acto, celebrado en el campus ante una audiencia formada en su mayoría por estudiantes de periodismo, contó con las intervenciones del director de EL PAÍS, Antonio Caño, la filósofa Amelia Valcárcel, y el escritor Julio Ortega. El periodista y profesor Aurelio Collado ejerció de moderador.

El recorrido por la biografía de Cebrián (quien precisó que no se trataba del homenaje a una perso-

na sino “a una generación y a una manera de entender las cosas”) sirvió para reflexionar sobre la relación entre periodismo y democracia, dos elementos que, a juicio del primer director del diario, no se pueden separar. Caño calificó a Cebrián como “mito de la profesión” en España. “No se puede entender el periodismo español sin Juan Luis Cebrián, que se inventó EL PAÍS y lo convirtió en periódico de referencia”, afirmó.

De izquierda a derecha, Aurelio Collado, Juan Luis Cebrián y Amelia Valcárcel. / S. R.

Las radios piden una gestión de los derechos de autor transparente

Solicitan al Senado que contemple sus reivindicaciones en la nueva ley

CINCO DÍAS Madrid

La Asociación Española de Radios Comerciales (AERC), que agrupa a más de 2.000 emisoras del país, ha solicitado a todos los partidos del Senado a que tengan en cuenta sus reivindicaciones en la tramitación de la Ley de Propiedad Intelectual. Entre ellas, se encuentra una mayor transparencia en la gestión de los derechos de autor.

Las radios reivindican en un comunicado su papel como "actor indispensable" en la divulgación creativa y artística del patrimonio cultural. Defienden que contribuyen al sostenimiento de la propiedad intelectual y en la remuneración de los titulares de los derechos y las entidades de gestión.

La AERC basa en estas razones su petición de "buenas prácticas, transparencia y equidad" en la fijación de los precios de los derechos y que estos vayan a remunerar al dueño real de la creación.

Al mismo tiempo, las radios entienden que tiene que existir una protección eficaz de sus derechos, así como hacer frente a la piratería. Abogan por instaurar medidas eficaces y directas contra los enlaces, las descargas, aplicaciones y webs ilegales, con especial alcance a las emisiones y retransmisiones de las entidades de radiodifusión.

Cinco son los puntos prioritarios en los que centra su reivindicación la AERC. En primer lugar, solicitan que

los precios de los derechos no puedan ser establecidos de manera unilateral o no equitativa. En este sentido, el segundo punto pide que no se deba pagar "dos veces por un mismo derecho".

La tercera reclamación por parte de la AERC para los grupos políticos del Senado es que se elimine la discriminación entre la radio comercial y la radio pública por parte de las entidades de gestión.

La penúltima de las exigencias pide que las cantidades abonadas a las entidades de gestión que no sean

EN LA CÁMARA ALTA

● La tramitación parlamentaria de la Ley de Propiedad Intelectual se encuentra en el Senado, donde se debate su aprobación después del visto bueno dado en julio por la Comisión de Cultura del Congreso de los Diputados.

repartidas a sus titulares nacionales o internacionales "por problemas de identificación o por inexistencia de derechos en terceros países" sean devueltas una vez prescriba la acción para reclamarlas.

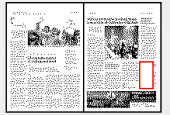
El quinto y último punto de la lista solicita que la ley afronte esta situación. En definitiva, el comunicado concluye exigiendo que la reforma de la Ley de Propiedad Intelectual, esté armonizada y acorde con la legislación europea.

Santamaría elogia el futur president de RTVE

La vicepresidenta del govern espanyol, Soraya Sáenz de Santamaría, va destacar ahir "l'àmplia trajectòria i experiència en els mitjans de comunicació" de José Antonio Sánchez, candidat del PP a presidir RTVE i que la setmana que ve accedirà al càrrec gràcies a la majoria absoluta dels populars al Congrés.

El Estado Islámico ejecuta en público a un periodista iraquí y a su hermano

AFP BAGDAD

El grupo terrorista Estado Islámico ejecutó ayer públicamente a un cámara de la prensa iraquí, a su hermano y a otros dos civiles en Samarra, al norte de la capital iraquí. Los yihadistas asesinaron a Raad al-Azzawi, padre de tres hijos y de 37 años que trabajaba para la cadena de noticias Sama Saleheddin.

Fueron los familiares del periodista quienes confirmaron la noticia, además de Reporteros Sin Fronteras, que aseguraron que había sido detenido por el EI el 7 del mes pasado junto a su hermano, después de ser sacados de su casa.

Cuando a los políticos se les llamaba señores

‘Le Monde’, el diario en el que era obligatorio tratar de ‘monsieur’ a los personajes públicos, celebra sus 70 años con un nuevo diseño

Por ÁLEX VICENTE

Las leyendas difieren respecto a los detalles, pero coinciden en lo fundamental. Durante el otoño de 1944, un mes escaso después de la liberación de París, el general De Gaulle encargó a su ministro de Información que le diseñara un periódico a medida. “Quiero un gran diario para el extranjero, más o menos oficioso, mejor informado que los demás y que se lea en las embajadas”, ordenó el general, al frente del Gobierno provisional. Se trataba de encontrar un sustituto a *Le Temps*, rotativo de tradición decimonónica acusado de colaboracionismo y clausurado tras la victoria de los aliados. Y aprovechar para pasar página en el relato de la historia y dar la bienvenida al mundo que aguardaba al otro lado del cataclismo bélico.

Tres meses después, aparecía el primer ejemplar de *Le Monde*. Su portada destacaba la nueva alianza francosoviética, y su primer editorial, la voluntad de aportar informaciones “claras, verdaderas, rápidas y completas”. “Nuestra época no es de esas que uno se pueda contentar con observar y describir. Los pueblos se ven arrastrados por un raudal de acontecimientos tumultuosos y trágicos de los que todo hombre, lo quiera o no, es actor a la vez que espectador”, decía. El autor de esas líneas debió de ser su primer director, Hubert Beuve-Méry, elegido personalmente por De Gaulle. Este profesor de Derecho de origen humilde, antiguo corresponsal en Praga, no resultó ser dócil frente al líder que lo había escogido para el cargo. “Ejerció su poder con tal independencia respecto a las fuerzas económicas y a los Gobiernos que se convirtió en un hombre a abatir”, escribió una vez Jean Lacouture, firma mítica del diario. En 1948, la patronal francesa le ofreció retirarse a cambio de una auténtica fortuna: 50 millones de francos de la época. Beuve-Méry se negó. Una de sus frases para la historia ante la redacción fue esta: “No encontraréis a mis espaldas ni banco ni iglesia ni partido”.

Setenta años más tarde, *Le Monde* conmemora el aniversario de su nacimiento envuelto en otro tipo de convulsiones y afirmando a esa independencia que lleva inscrita en su código genético. “El diario ha cambiado mucho, pero sigue siendo heredero de ese primer ejemplar de 1944”, afirma su actual director, Gilles van Kote, desde su diáfano despacho en la sede parisina del diario. “Mantenemos la misma exigencia periodística y la misma voluntad de ofrecer herramientas para entender el mundo. No somos prisioneros de ningún campo ideológico y de ningún clan político”, asegura.

La celebración de la efeméride ha venido acompañada de la publicación de *Le Monde. 70 ans d'histoire* (Flammarion), monumental volumen que recoge sus mejores artículos, de las impagables crónicas de Pierre Vianson-Ponté, Robert Guilaín y Jacques Amalric a la mítica efeméride del propio Charles de Gaulle, firmada por quien fue su mejor enemigo, Pierre Mendès France. Mientras tanto, las salas francesas proyectan *Les gens du Monde*, un documental sobre el diario a cargo de Yves Jeuland, quien colocó a la redacción bajo el microscopio durante la campaña electoral que venció François Hollande. En la película,

Un hombre lee *Le Monde* en un café parisense en noviembre de 2007. Foto: Mark Avery (Zuma Press)

se observa a un vasto grupo de periodistas enzarzados en interminables debates, que revelan pasión por el oficio y una gran diversidad ideológica.

“La paradoja es que este diario encargado por De Gaulle nunca se convirtió en gaullista”, analiza un histórico de la casa, Franck Nouchi, coordinador del volumen conmemorativo y lector de *Le Monde* desde que veía a su padre y su abuelo devorarlo religiosamente cada tarde. “El divorcio con De Gaulle se consumó en 1958, cuando el

Compartieron también la equidistancia geopolítica en tiempos de Guerra Fría y cierta pose de “árbitro por encima de la *mêlée*”, metáfora gaullista por excelencia, formulada por el general para ensalzar su neutralidad (y su rango naturalmente superior).

Las dos reporteras estrella de *Le Monde*, Raphaëlle Bacqué y Ariane Chemin, conocidas en Francia por sus libros sobre Ségolène Royal y el matrimonio Strauss-Kahn, se han pasado los últimos meses buceando en los archivos del periódico para redactar una serie de reportajes sobre su historia, publicados en el diario durante el verano. Y no han dudado en recordar sus episodios más oscuros. “Hemos trabajado en el proyecto como lo haríamos en cualquier otro tema. En ningún caso se trataba de hacer publicidad gratis”, revela Bacqué. Las autoras describen la llegada de la primera mujer jefa de sección en 1971 entre murmullos de reprobación. Recuerdan cómo *Le Monde* saludó la llegada al poder de los jermes rojos en Camboya, antes de descubrir “un país convertido en un vasto campo de concentración”, como escribió más tarde el corresponsal en Phnom Penh. Y revisitan la fundación de la edición digital en 1995, en plena guerra abierta entre los “arcaicos” del papel y los “bárbaros” de la web.

Los debates se exacerbaban durante los años en que los periodistas mantuvieron el control sobre las decisiones estratégicas, gracias a un porcentaje clave en el accionaria-

do. Desde 2011, una recapitalización dejó el diario en manos de Pierre Bergé, cofundador de Yves Saint Laurent; Xavier Niel, dirigente del operador de telefonía Free, y Matthieu Pigasse, propietario del semanario cultural *Les Inrockuptibles* (*Le Monde* también está participado por PRISA, la empresa editora de EL PAÍS). “Si todavía es medio de referencia, es gracias a mantenerse fiel a su proyecto inicial y no seguir una línea partidista”, afirma Patrick Eveno, historiador de los medios de comunicación, profesor en la Sorbona y autor de *Historia del periódico Le Monde (1944-2004)*. “A finales de los setenta, el diario se politizó apoyando a Mitterrand contra Giscard d’Estaing. Perdieron un cuarto de sus lectores. Aprendieron la lección volviéndose a centrar”. De hecho, *Le Monde* tampoco sería santo de la devoción de Mitterrand, quien cortó las suscripciones del Elíseo al diario cuando este empezó a investigar su sombrío pasado durante los tiempos de Vichy.

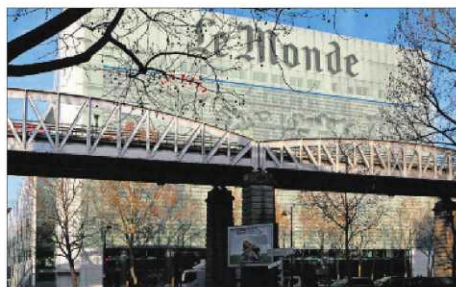
Como toda institución poderosa, el diario ha sido objeto de críticas recurrentes, a veces de una violencia inaudita. Ya en los setenta, un antiguo periodista de *Le Monde*, Michel Legris, escribió un libro incendiario donde denunciaba la falsa objetividad de un diario “inquisidor”, que dividiría el mundo “entre buenos y malos”, situando entre los primeros a “los palestinos”, “los bisexuales” y “el Tercer Mundo”. En la década pasada, otra obra igual de contundente desestabilizó a la dirección, *La face cachée du Monde* (la cara oculta de *Le Monde*), y un juez llegó a retirarla de circulación. Aunque tal vez sus peores críticos hayan sido sus propios lectores. “A *Le Monde* se le suele amar, pero también se siente frustración al leerlo. Más que un vínculo de pasión incondicional, se trata

“Seguimos sin ser prisioneros de un campo ideológico o de un clan político”, afirma el director del periódico

de una relación de amor-odio”, concluye Eveno.

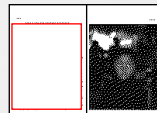
Bacqué alude a un problema de prepotencia. “Durante mucho tiempo, *Le Monde* ha exasperado por su arrogancia. A menudo, el diario ha considerado que tenía razón en todo”, opina la periodista. Bacqué, que trabajó en la agencia France Presse antes de hacerlo en *Le Monde*, recuerda cómo los periodistas del diario miraban a los demás “por encima del hombro”, como si pertenecieran a una casta superior. “Incluso después de llegar a *Le Monde* tardé cuatro o cinco años en lograr su respeto. No solo debías demostrar ser buen periodista, sino también seguir una serie de reglas y de rituales”, relata Bacqué. Por ejemplo, un tratamiento de respeto a los políticos algo antediluviano, que obligaba a dirigirse a ellos como *monsieur* y *madame* por orden del *Libro de estilo*, que prohibía utilizar solo sus apellidos. En sus titulares, Chirac era “monsieur Chirac”. Una práctica que no cesó hasta 2005. “Era una marca de reverencia ridícula”, asiente la periodista. “Pero no me parece mal seguir usando un estilo formal. Hoy tendemos a lo ligero y lo desenfadado, pero *Le Monde* tiene la responsabilidad de mantener vivo ese registro formal”. No hay que olvidar, como recuerda Bacqué, que lo siguen leyendo en las embajadas.

La guinda sobre el pastel es el rediseño del diario, que ha llegado esta semana a los quioscos franceses, con una nueva maqueta que potencia el análisis y los formatos largos. “Queremos ensalzar el placer de la lectura y apostar por la especificidad del papel”, asegura Van Kote, consciente de lo exótica que suena la frase en tiempos de migración digital. “El papel sigue suponiendo el 85% de nuestro volumen de negocio”. Pese a todo, el director reconoce que la situación sigue siendo “frágil”. La difusión media es de 274.000 ejemplares. El diario cerró 2013 con pérdidas de dos millones de euros. ●

La fachada de *Le Monde*, inspirada en la cabecera del diario. Foto: Manuel Cohen

diario se negó a apoyar su reforma institucional, que instauró el actual régimen presidencial”, explica Nouchi. De Gaulle y Beuve-Méry no se volvieron a hablar, pero el destino les terminó uniendo. “Ambos se marcharon tras Mayo del 68, cuando sintieron que habían dejado de comprender el mundo”.

EBOLA: FORA DE CONTROL A L'ÀFRICA

El mateix dia que l'auxiliar Teresa Romero va saber que tenia Ebola, 212 malalts morien pel mateix virus a Sierra Leone. Des d'aquest país, nucli de l'alerta sanitària juntament amb Guinea i Libèria, el reporter **Samuel Aranda** explica com l'epidèmia està fora de control davant la

inoperància dels organismes internacionals. Els cadàvers, altament contagiosos, apareixen als carrers sense que ningú els reculli i hi ha hospitals tancats amb candau perquè ningú se n'escapi. A aquestes altures, resulta impossible determinar l'abast de la catàstrofe.

«Això és pitjor que la guerra»

TEXT I FOTOS **SAMUEL ARANDA**

Les sirenes d'una ambulància irrompen en una de les artèries principals de Freetown. A mesura que l'ambulància s'acosta, la gent arrenca a córrer aterrida. «És l'ambulància de l'Ebola», diu Jaime, un jove periodista local. El conductor del cotxe, un tot terreny antic i desballestat, porta posat el vestit de protecció i va amb les ulleres de seguretat per protegir-se del pacient, que se sospita que està infectat pel virus de l'Ebola. L'ambulància s'allunya a una gran velocitat, i la gent torna a fer la seva. En pocs minuts sembla com si no hagués passat res.

El virus de l'Ebola ha canviat totalment la vida quotidiana dels habitants de Freetown, la capital de Sierra Leone. Es veuen petits dipòsits d'aigua amb clor a l'entrada de gairebé totes les botigues. El preu dels aliments s'ha disparat. I una altra de les víctimes del virus és el contacte humà: ja ningú es dona la mà o s'abraça a l'hora de saludar-se. El Govern ha ordenat el tancament dels clubs de ball i de la majoria de restaurants de la ciutat amb el propòsit d'evitar contagis.

«Just ens estàvem recuperant de la guerra civil i els turistes havien començat a venir. Però ara això... Estic pensant a marxar del país», sospesa Geoffrey, un jove emprenedor que va muntar una petita agència de viatges fa uns anys. És el desig de molta gent d'aquí, anar-se'n, però no

més els més adinerats ho poden fer. La majoria de les companyies aèries han deixat de volar des de Sierra Leone, i les dues úniques que segueixen fent-ho tenen uns preus massa cars per a qualsevol persona del país: uns 2.000 euros per un trajecte Freetown-Casablanca.

Al caminar per la capital o per qualsevol poble, hi ha una paraula que no deixa de ressonar en totes les converses i d'aparèixer als milers de cartells que han entapissat les parets. Ebola, Ebola, es repeteix una vegada i una altra insaciablement, com una cantarella de so agut que fa mal a les orelles.

En un intent desesperat del Govern per contenir la propagació del virus, el Ministeri de Salut ha pres una decisió sense precedents, i ha posat sota quarantena les localitats més afectades per l'Ebola, cosa que ha deixat més de dos milions de persones sense llibertat de moviment. Una mesura que, alhora que intenta evitar la propagació del virus, comença a fer difícil l'arribada d'aliments i productes bàsics a algunes poblacions.

Hospital de campanya

Kailahun és una petita localitat d'uns 30.000 habitants a la frontera entre Guinea i Libèria. El paisatge està ple d'estructures de cases cremades i abandonades durant la guerra civil. Va ser una de les zones més castigades pel conflicte. «Almenys durant la guerra podies sentir els rebels

Dos milions de persones estan confinades a casa seva, i el menjar i els productes bàsics escassegen

Equips especials d'enterradors viatgen pel país donant sepultura als morts, molt contagiosos

Voluntaris van casa per casa, donen informació i vigilen si hi ha famílies que amaguen malalts

arribar i tenies temps d'escapar», diu Mohammad, un treballador en una petita pensió amb sis habitacions. «Amb l'Ebola és diferent, no el pots veure, i per tant no hi ha escapatòria», conclou.

Aquí a Kailahun és on Metges Sense Fronteres va decidir instal·lar el seu hospital de campanya per atendre els malalts. Un petit i ben entrenat exèrcit de metges estrangers i locals que intenten lluitar contra el temut virus. Com si es tractés d'una petita ciutat, el centre està dividit en diferents zones. L'àrea on els nous pacients esperen la confirmació de les seves anàlisis per saber si estan infectats o no, la zona anomenada d'«alt risc» on estan internats els malalts i, al final del complex, el petit edifici on ningú vol arribar: el dipòsit de cadàvers.

«El 1991 vaig haver de fugir del país, vaig trobar acollida en un camp de refugiats a Guinea Conakry, allà va ser on vaig veure per primera vegada Metges Sense Fronteres», explica Sylvanos B. Karima, un infermer local que treballa a l'hospital de campanya. «Després de la guerra, el 2001, vaig començar a treballar amb ells com a recepcionista. Van tractar el meu germà de la malària i el van salvar, i també em van operar a mi d'un hidrocele que se'm va complicar. Els dec moltíssim».

L'endemà al matí, i sota una intensa pluja, un grup dels anomenats «equips d'enterradors» arriba a l'hospital per recollir vestits de protecció i guants. Carreguen els cotxes

amb dipòsits d'aigua barrejada amb clor, i unes quantes bosses per a cadàvers. Avui es dirigeixen al poble de Gbeka, on tenen el que anomenen «enterraments en la comunitat». Quan una persona mor a casa seva i presentava símptomes típics de la malaltia –diarrees, febres altes i vòmits– ha de ser enterrada amb molta precaució, ja que és un dels moments crítics, quan més actiu està el virus. Les tradicions locals inclouen alguns ritus de l'islam, com ara rentar els cossos, vetllar-los a casa o besarlos, cosa que constitueix un altíssim risc.

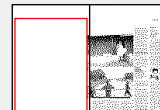
Després de més de cinc hores per carreteres impracticables plenes de fang, l'equip arriba a Gbeka, un petit poble envoltat de palmeres i un dens bosc tropical. Només cal que segueixin el somiqueig dels plors que surten de la casa de Hauwa Ansmanna, la dona que va morir la nit passada amb símptomes d'Ebola, per arribar al seu destí.

Yousef Ansmanna, de 32 anys, intenta contenir les llàgrimes a l'exterior de la casa. Al veure com l'equip d'enterradors comença a vestir-se amb els uniformes de protecció i entrar a la casa, s'enfonsa i arrenca a plorar. «Necessitem ajuda!», crida amb ràbia mentre treuen el cos sense vida de la seva mare en una bossa de plàstic blanc. El pugen en un tot terreny pick up que es dirigeix cap al bosc on ja està cavada

Passa a la pàgina 6

Vandi Kallon ha perdut tota la seva família al poble de Daru. Unicef estima que l'Ebola ha deixat més de 3.700 orfes a l'Àfrica occidental.

EBOLA: FORA DE CONTROL A L'ÀFRICA

Ve de la pàgina 4

la tomba. Els veïns ploren a les portes de casa seva i diuen adéu a Hauwa. En aquesta petita localitat, musulmans i cristians resaran avui junts per la seva pèrdua.

Després d'una petita i breu cerimònia, el grup d'homes que ha arribat per acomiadar-se d'ella tapa la tomba amb branques d'arbres i terra. La següent parada per a l'**equip d'enterradors** és Jojoima. Han rebut una trucada per una altra persona morta, en aquesta ocasió fa tres dies. A les portes de l'ajuntament, Ibrahim, un jove venedor ambulat de caramels, d'uns 14 anys, sosté entre les mans una vella publicitat d'una empresa immobiliària de Dinamarca. «**Amim'agrada aquesta**», diu, alhora que assenyalava una preciosa casa de totxos vermells amb una piscina al pati del darrere: «**Espero que quan tot això s'acabi Jojoima pugui ser com aquestes fotos**». Els que l'envolten se'n riuen, el noi abaixa el cap i es capbussa una altra vegada en el pamflet immobiliari.

«**Ja l'hem enterrat**», informa una empleada d'ajuntament. «**Vam trucar per telèfon fa tres dies i, com que no veníeu, vam decidir donar-li sepultura**». L'equip torna als seus cotxes i arrenca camí de tornada a Kailahun. Ningú diu res al vehicle, però tots saben que, si la persona que han enterrat a Jojoima va morir

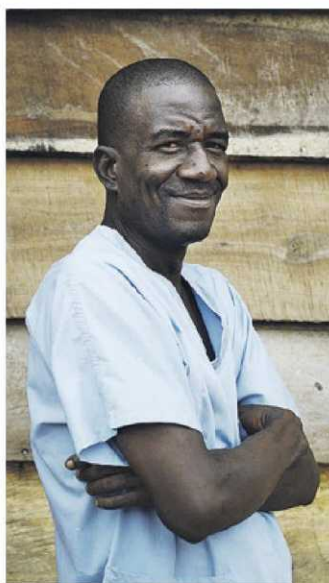
Veïns i familiars de Hauwa Ansmara, morta i enterrada a la localitat de Gbeka, observen com l'equip d'enterradors desinfecta la casa.

Els enterradors a la capital estan en vaga: no els paguen el seu salari i ja hi ha cadàvers al carrer

d'Ebola, aviat hi hauran de tornar a enterrar més gent.

És 19 de setembre, el sol surt cap a dos quarts de set del matí a Free-town. Avui és el primer dia del toc de queda imposat pel Govern i ningú té permís per circular pel carrer o sortir de les seves vivendes. L'objectiu d'aquesta mesura és poder anar porta per porta a informar els ciutadans sobre el virus, i detectar possibles casos de famílies que tinguin parents malalts d'Ebola amagats a casa. L'escena és el més semblant a una d'aquelles pel·lícules apocalíptiques. Grans avingudes totalment buides, no hi ha ni una ànima pels carrers. Tan sols es veuen vehicles de la policia i de l'Exèrcit patrullant per assegurar el toc de queda. Molts voluntaris s'han apuntat a la campanya i, a mitja tarda, se'ls comença a veure visitant les cases, repartint adhesius i pòsters amb informació sobre el virus.

Es comencen a rebre avisos de diversos casos de persones infectades en diferents punts de la ciutat. Una és a prop de KrooBay, una zo-

Sylvanos B. Karim, de 39 anys, infermer a l'hospital de campanya de Kailahun d'MSF.

Abnach Bayu, Jami Ansu, Ali Mato i Maria Momo, infectades, esperen el psicòleg a la zona d'aïllament de Kailahun.

na de barraques que està totalment inundada per l'aigua de les últimes pluges i gran coneixedora d'altres epidèmies. Aquí ja han patit en diverses ocasions brots de còlera, i la malària és una malaltia comuna per a ells.

Són al voltant de les quatre de la tarda. Una dona que està gairebé inconscient apareix en una ra-

sa al carrer, retorçant-se de dolor sobre si mateixa. Algunes persones intenten parlar amb ella perquè reaccioni, però no hi ha sort: no aconsegueix ni obrir els ulls. Una ambulància arriba al lloc, baixen del vehicle dos homes guarnits amb els seus vestits de protecció i carregant a l'esquena els dipòsits de clor barrejat amb aigua a l'interior d'un es-

prai. Ho ruixen tot, fins i tot la dona. Després comença la discussió entre ells. Fa moltes hores que treballen i un s'acaba d'adonar que té el vestit trencat i un forat als guants. «**Jo no penso tocar-la**», li diu al seu company. «**Hem de recollir-la i seguir treballant**», li contesta l'altre. La tensió va en augment. Els veïns es comencen a amuntegar al voltant de l'es-

cena, gravant-ho tot amb els telèfons mòbils. Per sort, apareix un altre cotxe del Ministeri de Salut que els porta vestits nous. Es canvien allà mateix i, ara sí, recullen la dona i la lliquen a l'ambulància.

Aquesta escena és tan sols una mostra més que evidencia que els serveis sanitaris i els hospitals al país estan molt desbordats. Ningú té

onal que intenti solucionar el problema. Dimecres passat, 8 d'octubre, van començar a aparèixer pels carrers diversos cossos sense que hi hagués ningú que els recollís. Els enterraments s'havien declarat en vaga i reclamaven els seus salaris, mentre que, molt a prop d'allà, desenes de membres de diferents organitzacions humanitàries mantien una de les seves interminables reunions en un hotel de cinc estrelles. Prop de 60 tot terrenys nous i blancs resplendien, brillants, al pàrquing. A l'hotel no hi havia ni rastre de Metges Sense Fronteres: estaven ocupats treballant.

Aquesta organització està avisant que la situació a Port Loko i Make-ni, dues poblacions a unes tres hores en cotxe al nord de Freetown, es pot tornar catastròfica. Les portes de ferro d'entrada a la zona d'aïllament de l'hospital regional de Make-ni estan tancades amb candaus. «Alguna vegada han intentat escapar-se, i no tenim els mitjans necessaris per enfrontar-nos a això», afirma Mohammad Bah, director del centre hospitalari.

L'escena dintre de la zona d'aïllament és el més semblant a l'infern. Uns quants nens estan estirats a terra, immòbils. Una d'aquests, una nena de tan sols 4 anys, sagna per la boca mentre es recargola de dolor. Té la mirada perduda. Al seu costat hi ha un altre nen petit estirat, d'uns 3 anys, totalment inert. Aquí comparteixen espai tant pa-

EL REPORTER

Ètica a cada foto

Samuel Aranda (Santa Coloma de Gramenet, 1979) fa 15 anys que documenta els grans conflictes socials i les revoltes internacionals amb la mirada reposada que no sempre permeten les premses periodístiques. De la guerra de Líbia a la d'Iraq i del fenomen migratori a l'Ebola, els seus treballs han aparegut publicats en mitjans com EL PERIÓDICO DE CATALUNYA, The New York Times i Le Monde. El 2012, va guanyar el premi World Press Photo, el certamen més important de fotoperiodisme, amb una imatge de les revoltes del lemen que mostrava una dona amb nicab consolant un familiar ferit. La foto, una pulsó de vida enmig de la barbàrie, va ser reconeguda com un símbol de les primaveres àrabs i el seu revers. Aquell mateix any, Aranda, que també ha treballat a Gaza,

A la zona d'aïllament dels hospitals, algunes tancades amb candaus, els nens moren a terra

cients que estan esperant el resultat de les seves anàlisis, com també cossos de morts de la nit anterior, amb el risc obvi que això suposa i que faria gairebé un miracle sortir d'aquest mòdul de l'hospital sense estar infectat.

Més acció i menys reunions

Les infermeres fan el que poden. Algunes fins i tot treballen en pantalons i amb guants de làtex. No és millor la situació a l'hospital anomenat Arabe. Desenes de persones descansen a l'exterior dels edificis perquè a dins hi fa massa calor. A l'ombra d'un arbre, alguns homes es recargolen de dolor. En una cantonada una altra dona amb el seu petit nadó de 7 mesos està estirada totalment desmaiada.

A aquestes altures de l'epidèmia, ningú s'atreveix a fer un pronòstic del que pot passar. Totes les previsions s'han quedat curtes, i en una recent compareixença de la directora general de Metges Sense Fronteres, Joanne Liu, reclamava «una intervenció urgent i menys reunions». ■

La carretera de Kailahun a Kenema continua tancada per l'Exèrcit arran de la quarantena imposada pel Govern.

gaire clares les xifres de morts ni d'infectats. Hi ha massa llacunes i números que no quadren. A finals de setembre, l'Organització Mundial de la Salut i el Govern de Sierra Leone seguien informant que únicament hi havia 10 morts registrats a la capital des del començament del brot. No obstant, una simple visita al cementiri de King

Tomb tira per terra aquesta xifra. Solament en el transcurs de la primera setmana d'octubre, 130 cossos víctimes de l'Ebola han estat enterrats en una zona del cementiri. Sense nom, sense placa. Una àrea que es comença a quedar petita. Els treballadors s'han vist obligats a tallar arbres i vegetació amb els seus matxets per tenir més espai per als

nous cadàvers que, desgraciadament, estan per arribar.

Resulta difícil d'explicar també com és possible que, mentre els equips d'enterradors a Freetown han estat les últimes dues setmanes sense rebre els seus salaris —uns 70 euros a la setmana— sense que ningú els doni una solució, no hi hagi rastre de cap organisme internaci-

Tunísia, Egipte, Síria i la Xina, va firmar a The New York Times un reportatge sobre l'impacte de la crisi en les classes populars espanyoles. El treball, que va provocar coïssor en el Govern, va posar sobre la taula la violència que es troba en paraules neutres com *retallades* i *polítiques d'austeritat*. Ara és a Sierra Leone, un vèrtex del drama sanitari. The New York Times i aquest diari li han demanat que expliqui com es protegeix. Però el seu sentit ètic li impedeix entrar en aquesta matèria. Li sembla irrellevant davant la magnitud del que es desplega davant els seus ulls. Solament admet seguir els protocols marcats per Metges sense Fronteres. I això significa: unes botes de goma per evitar el contacte amb fluids vesats a terra, que es renten amb clor; una distància dels infectats no inferior a 5 metres i extrema cautela en els moviments. ■

LO IMPUBLICABLE DEL CURA Y LOS MANDARINES

Las 11 páginas sobre los manejos del ex director de la RAE que han abortado la salida de un libro "incendiario" sobre cómo se dio sillones a escritores del 'club de los mandarines'

POR GONZALO UGIDOS

Ya estaba disponible en las webs de comercio electrónico de libros, se había difundido su portada y tenía fecha de salida; pero el último y explosivo ensayo de Gregorio Morán, uno de los más esperados del año, no llegará de momento a sus lectores. Que un libro llamado a ser un *best-seller* se aborte en el último momento es algo sin precedentes. El ensayo purgado se titula *El cura y los mandarines* y lo firma uno de los periodistas más vitriólicos de este país y una leyenda del periodismo de investigación. Ni en su inmisericorde biografía de Adolfo Suárez, publicada mientras el protagonista vivía en La Moncloa, ni en sus no menos virulentos ensayos sobre Ortega o el nacionalismo vasco, todos ellos publicados por Planeta, había sufrido la censura. ¿Qué ha pasado ahora?

Aunque no es raro que el editor separe el grano de la paja e imprima la paja, no lo hace por capricho sino por dinero, y el libro de Morán iba a dar dinero. Pero así como diamante raya diamante, dinero gordo desplaza a calderilla. El autor ha metido el dedo en el ojo del dinero gordo, del lobby que mangonea la cultura institucional y manda en la parte del león del negocio editorial, que mueve más de 3.000 mi-

llones de euros al año. A esa cifra contribuye la venta de los diccionarios de la Real Academia Española. En su reseña editorial, *Crítica* (del grupo Planeta) ya anunciaba un terremoto: «La obra va a escandalizar por la dureza de sus juicios y va a provocar muchos debates y algunas indignaciones». A pesar de ese argumento de venta, ha quedado en dique seco por la larga mano de un solo hombre: Víctor García de la Concha, director del Instituto Cervantes, anterior director de la RAE y, por lo visto, más poderoso que el propio Suárez de 1979, que no pudo impedir que Planeta parara la publicación del sordido relato sobre su irresistible ascensión.

Tras una década de investigaciones detectivescas, Morán entregó el original en noviembre de 2013, los editores tenían programada su publicación para abril de 2014; pero, alegando el temor a que los crujieran a demandas, pospusieron la salida hasta el 1 de octubre. «A finales de septiembre —dice Morán— tras una reunión catártica, me dijeron que tenía que cargarme el penúltimo capítulo, son sólo 11 páginas en las que hablo de algunas peculiaridades de la Real Academia Española».

Se refiere, por ejemplo, a las circunstancias que convirtieron en inmortales a Anson, Cebrián, Muñoz Molina o Castilla del Pino [se negó, por contra, el pan y la sal, y el sillón, al gran Francisco Umbral]. Morán, un tipo insobornable como saben los lectores de su columna *Sabatinas intempestivas*, que publica en *La Vanguardia*, se cerró en banda, alegó que ese capítulo era la «viga» central de la obra porque desvela el sistema de recompensas institucionales de toda una época. Fue el duelo entre una fuerza irresistible —la editorial— y un objeto inamovible —el autor—. Ganó la censura.

Morán se malicia dos cosas: la primera es que uno de esos inmortales va a ser el próximo ganador del Planeta; la segunda tiene que ver con el director de la Real Academia desde 1998 hasta 2010. Una premisa fundamental del libro es que el impacto social de los intelectuales no tuvo relación directa con la calidad de la obra (por lo general mediocre) que produjeron entre 1962 y 1996 los *mandarines* —escritores, profesores, pintores o músicos—, figuras de segundo orden que adquirieron notoriedad por su capacidad de miedo y maniobra. Para Morán el emblema de esa pena es Víctor García de la Concha.

En poco más de dos folios, descubre la cara oculta de quien llama «personaje de Stendhal» pensando

en Julien Sorel, el seminarista medrador de *Rojo y negro*. «Cuando yo llevaba pantalón corto —recuerda Morán— García de la Concha era ya un *factótum* [«persona entremetida, que oficiosamente se presta a todo género de servicios», según el DRAE] de la catedral de Oviedo y representante del Frente de Juventudes, antes había sido un niño pobre que estudió en el seminario de Valdedios, junto a Villaviciosa, que en la guerra fue un campo de concentración en donde el ejército franquista cometió crímenes atroces. Aquel cura, ejerciendo de confesor, descubre el eterno femenino y se casa con un personaje rico, es una «historia sordida». Había sido un pésimo estudiante pero un gran trepa, un virtuoso del arte de hacer amigos y conseguir que te deban algo y cómo cobrarlo. Era un experto en el trueque y otras turbiedades».

El látigo de Morán no sólo fustiga sus «vicios privados» sino también sus virtudes públicas, «intelectualmente su única aportación a la filología es un trabajo simplón y deleznable sobre Santa Teresa en el que sostiene que sin la inspiración del Espíritu Santo Teresa de Ávila no sería nadie. En Salamanca conoce al gran preboste de la industria textil, —no de tejidos, sino de libros de texto— Lázaro Carreter, de su mano salta a Madrid, asalta la Academia y es nombrado secretario. Pronto tiene un inmenso poder, el de hacer millonario a cualquier editor porque decide quién publica el *Diccionario de la Academia*».

Amasa una gran fortuna, dirige la Academia durante tres mandatos, lo cual le fue concedido a título extraordinario, cuando lo ordinario son dos, y hasta el rey lo nombró caballero de la Orden del Toisón de Oro, «no es moco de pavo —concluye Morán—, a este hombre solo se le puede comparar con las dobleces de ese Fernández Villa del SOMA-UGT».

Sostiene Morán que García de la Concha y una legión de «mandarines» forman un retablo poco presentable de la *intelligentsia* española desde los 60 hasta la caída del felipismo, «entraron donde entraron solo por dinero y cuando se llenaron los bolsillos se olvidaron de la revolución. En los 60, iban de intelectuales revolucionarios que firmaron una declaración a favor de la lucha armada y se iban a hacer maniobras a la sierra de Guadarrama, para ellos los del PCE éramos revisionistas y los del PSOE socialtraidores. Todos aquellos *incendiarios* fueron víctimas de un cambio de paradigma y en los 70

se habían vuelto conservadores. Se dieron de baja de la revolución».

Jesús Aguirre fue el ombligo de aquel magma de intelectuales logeros, él es el cura del título en torno al cual orbitan los *mandarines*. «Está siem-

pre allí donde se escribe la Historia de España —dice Morán—, en el Contubernio de Múnich, asesorando al ministro Pío Cabanillas, introduciendo en los cenáculos intelectuales al príncipe Juan Carlos, dirigiendo Taurus y siendo accionista fundacional de *El País*, él fue quien presentó en sociedad a Felipe González».

Morán sitúa al futuro duque de Alba en la yema de un retablo en el que pululan relumbrones como Benet, Pradera,

Gil de Biedma, Castellet o Cela, santones a los que apea de la peana a fuerza de datos contundentes y anécdotas hilarantes como ésta: «Cuando llegó a La Moncloa, Felipe González se puso a comprar intelectuales, los compró prácticamente a todos con iniciativas tan chuscas como una exposición de abanicos en la que pagó 50.000 del ala por cada texto de tres líneas que acompañaba a cada abanico».

Cuenta Morán que cuando Cela se lió con Marina Castaño la pareja quería construirse una casa de unos cuantos millones, así que el escritor le propuso a su agente, Carmen Balcells, que buscara el patrocinio de Jesús Gil, a quien por 100 millones de pesetas le escribiría un libro titulado *Marbella Paraíso*. A Gil le pareció una sobreinversión y dijo que no. Cela había tenido más suerte con el dictador venezolano Pérez Jiménez, a quien «con una novela que era una mierda

—*La Catira*— le sacó el dinero para construirse su casa de Mallorca». También

revela la mercadotecnia que llevó al gallego a Estocolmo: «Fundó con un grupo de judíos la Asociación Hispano-Israelí cuando España no tenía relaciones diplomáticas con Israel, recorrió los centros judíos del mundo y se cosmetizó en figura internacional. Sin sionismo no habría habido Nobel. Un genio».

En la dedicatoria de su biografía *Suárez. Ambición y destino* escribió Morán: «A mi generación, que empezó luchando contra la mentira que fue el franquismo y acabó aceptando todas las demás». Carga quien carga, este tumbador de imposturas sigue fustigando a las estatuas. De momento han tumbado su libro, «el más brutal de todos los que he escrito».

La letra ñ corresponde a Luis María Anson

La letra V corresponde a Juan Luis Cebrián

La letra u corresponde a Muñoz Molina

La letra Q corresponde a Castilla del Pino

El diseño de ABC, galardonado en los premios ÑH

► Nuestro diario recibe tres medallas de la Society for News Design por su calidad en fotografía e infografía

ABC
MADRID

La undécima edición del certamen ÑH «Lo Mejor del Diseño Periodístico España&Portugal 2014», organizado por el Capítulo Español de la Society for News Design, ha premiado el diseño de ABC con tres medallas de bronce.

En concreto, ha sido galardonada la excelente infografía de Julián de Velasco titulada «La sucesión dinástica en España», en la categoría de Actualidad Inmediata. En un espectacular despliegue vertical, desarrolla el árbol genealógico de la monarquía española en el momento clave de la abdicación del Rey Don Juan Carlos el pasado mes de junio.

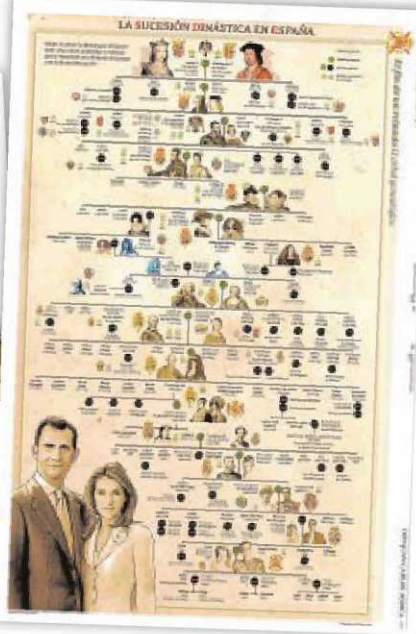
En la categoría de reportajes se ha distinguido otra infografía, titulada «¡Ojo con lo que haces en la calle!», que es parte fundamental de una información sobre la nueva ordenanza de convivencia de Madrid.

Por último, la página de la sección de Enfoque protagonizada por una fotografía sobre la tragedia marítima ocurrida en Filipinas en agosto de 2013 también ha sido premiada. Es la muestra de una de las secciones punteras de este periódico, centrada en el periodismo visual, en el que ABC siempre ha sido pionero.

El jurado, reunido en Pamplona los días 26 y 27 de septiembre, reconoce así la apuesta de este periódico

por los elementos gráficos como parte fundamental para transmitir la mejor información a sus lectores, de forma clara, concisa y accesible.

Arriba, a la izquierda, la página premiada por su fotografía.
A su derecha, el árbol de la sucesión dinástica en España.
Abajo, la ordenanza de convivencia cívica

Los periódicos y webs de Vocento, también premiados

Los medios del grupo Vocento han acaparado, como es habitual, multitud de galardones en varias categorías. Cabe destacar que el rediseño global de los portales de los diarios regionales del grupo ha obtenido una medalla de bronce.

El nuevo modelo de web tiene mayor recorrido y riqueza visual, facilita el acceso a los contenidos, plantea apuestas distintas en función del momento y la importancia de las noticias, y presenta una gran variedad de componentes y recursos periodísticos. Como ejemplo en medios impresos, el diario Las Provincias ha visto reconocida su cobertura del cierre de Canal 9, cuya original portada del 30 de noviembre de 2013 simbolizaba el fundido a negro del ente público valenciano.

GÉNOVA

Permanece la emergencia por lluvias torrenciales

Italia permanecía ayer en «situación de emergencia» por las lluvias torrenciales que se han cobrado ya la vida de una persona y que afectan sobre todo a Génova, donde varias zonas han sido evacuadas y los mercados permanecen cerrados. «Estamos todavía en situación de emergencia. Las previsiones no son alentadoras», confirmó el jefe de la Protección Civil italiana. Y prosiguió: «La acumulación de agua por precipitaciones es impresionante, hay zonas donde se ha llegado a los 700 milímetros, mientras que la media anual en nuestro país es de 1.000 milímetros». ABC

SANTA SEDE

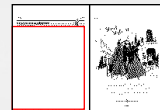
«Los medios, a veces, inducen al adulterio»

El Sínodo de Obispos que se celebra en el Vaticano señaló que la familia se enfrenta a dificultades derivadas de la crisis económica pero también provocadas por los medios de comunicación que «a veces proponen modelos que inducen al adulterio». «La familia es clave para la sociedad, es la base fundamental de la comunión en la justicia. Ciertamente no faltan dificultades: la crisis económica avanza, los medios de comunicación reducen los momentos de diálogo en el hogar, y a veces proponen modelos que inducen al adulterio», afirmó hoy la Santa Sede en un comunicado. ABC

BILBAO

Detenido por abusos sexuales a una alumna

La Ertzaintza detuvo esta semana a un profesor de inglés de 27 años, acusado de abusos sexuales a una niña de nueve años en un colegio concertado de Bilbao. La familia denunció a la Policía vasca tocamientos a la menor en clase, que podrían haber sufrido otras compañeras. El acusado ya ha sido puesto a disposición judicial, según confirman fuentes del Departamento de Seguridad. La consejería vasca de Educación coordina ahora la comunicación con las familias de las posibles víctimas y el centro donde se produjeron los abusos denunciados. ITZIAR REYERO

El front contra TV3

OFEC ECONÒMIC • Com a la resta de canals autonòmics, Hisenda li reclama l'IVA de manera retroactiva i, a més, està obligada al dèficit zero, mesura que no s'aplica a RTVE **TISORADA A L'OFERTA** • L'Estat es manté inflexible amb la supressió de canals aprofitant l'entrada del 4G **CREDIBILITAT** • Es qüestiona la pluralitat informativa dels mitjans

Gemma Busquets
BARCELONA

A principis d'agost, el govern de l'Estat va aprovar un paquet de subvencions per compensar els costos derivats de l'emissió simultània i de canvi de banda de multiplex, amb la nova reanetització per l'arribada del 4G, l'any vinent. Les xifres van sorprendre els responsables de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals (CCMA) pels imports màxims d'ajuda que es preveien per a cadascuna de les corporacions públiques, tant estatals com autonòmiques. "No ens quadrava de cap manera", va explicar el president Brauli Duart en l'última compareixença parlamentària. A RTVE se li assigna el màxim de 6,7 milions; Televisió de Galicia, 668.000 euros, i la tele de Castella-la Manxa, 550.000; en canvi per a TV3 la xifra era de 37.000 euros. Desglossades, totes les cadenes autonòmiques superen els 200.000 euros en subvenció, a excepció de la catalana. Duart va comparar la xifra —inicialment havien pensat a renunciar-hi com a mostra de disconformitat— amb el cost d'enviar l'equip d'informatius de TV3 per cobrir el referèndum d'Escòcia: 36.000 euros. "No estem disposats a renunciar ni a un euro" i "servirà per compensar", va concloure.

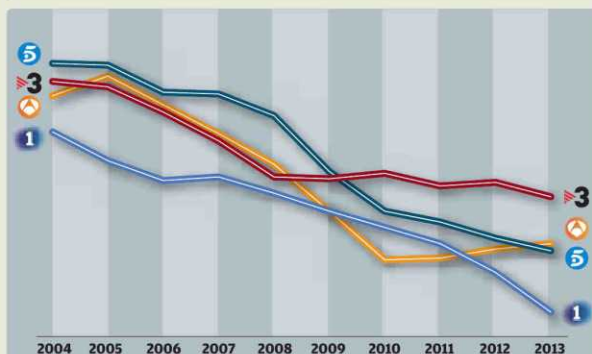
Els números serveixen per exemplificar el tracte discriminatori a la CCMA. "TV3 i Catalunya Ràdio són mitjans molestos", va incidir Albert Batalla, diputat de CiU al Parlament. Batalla va apuntar l'estratègia "per silenciar-los tant com es pugui" amb altres exemples recents com la supressió del multiplex, la reclamació de l'IVA o "tacar la imatge de professionalitat i de pluralitat"; decisions "en molts casos polítiques" que afecten "molt directament" la qualitat i viabilitat dels mitjans públics catalans.

En realitat, el setge a la televisió pública va començar fa dos anys amb una mesura que va obrir la porta a la privatització de les cadenes autonòmiques o en el pitjor escenari, a la seva no-supervivència, com ha passat amb la valenciana Canal 9. El govern de l'Estat va aprovar una llei que obliga les teles

Evolució de les audiències

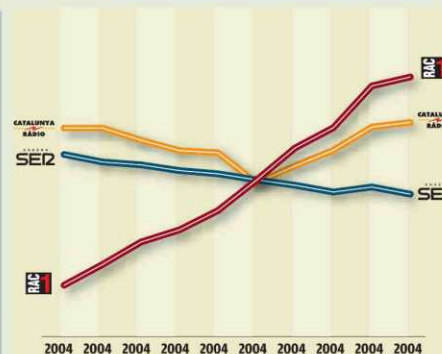
Comparativa de TV3

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
1 La 1	17,1	15,5	14,4	14,6	13,7	12,7	11,8	10,9	9,3	7,1
3 TV3	19,9	19,6	18,2	16,6	14,6	14,5	14,8	14,1	14,3	13,5
5 Tele 5	20,9	20,8	19,3	19,2	18	14,9	12,7	12,1	11,2	10,5
Antena 3	19,1	20,2	18,6	17	15,2	12,7	10	10,1	10,6	10,9
POSICIÓ TV3	2a	3a	3a	3a	3a	2a	1a	1a	1a	1a

Comparativa de Catalunya Ràdio

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Catalunya Ràdio	598	598	564	535	529	444	492	536	601	614
Ser SEIZ	524	503	495	479	470	453	438	419	433	413
RAC 1	158	216	279	313	367	470	542	598	716	741

autonòmiques a regir-se pel principi d'estabilitat pressupostària; és a dir, no poden tenir dèficit. La mesura no afecta a RTVE, que té un deute acumulat de més de 700 milions. En un esmorzar amb la premsa aquesta setmana, el president de la CCMA va presentar els números de l'ens. "Hem fet els deures" va dir en

Són mitjans molestos
segons el diputat Albert Batalla (CiU), i s'hi actua amb "decisiones polítiques"

relació amb l'estabilitat pressupostària. Els riscos de futur per Duart són, però, també econòmics i emmarcats en un "canvi de criteri, no de llei". Hisenda exigeix a la Corporació que torni l'IVA deduït el 2012 i 2013, malgrat que la liquidació ja havia estat acceptada pel Ministeri. Així mateix, ha paralitzat el pagament a la CCMA de l'IVA pendent de retorn de part del 2013 i del

2014. Amb aquest canvi de criteri, la suma d'aquestes actuacions representa un impacte global negatiu de 80,5 milions d'euros. Duart està disposat a portar el conflicte als tribunals europeus però enguany ha de demanar una dotació extraordinària al govern de 35 milions per afrontar el deute amb Hisenda.

Procés recentralitzador

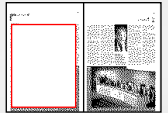
La reclamació de l'IVA —que també afecta la resta d'autonòmiques i també les teles municipals— són mesures que posen en perill la continuïtat de mitjans i s'emmarca en el viratge recentralitzador del PP. En aquest mateix escenari s'inclou la retallada de multiplex —permet encabir-hi quatre canals de tele— arran de la implantació, seguint normativa europea, del 4G. La supressió d'un multiplex a TVC és un altre dels factors de risc. Duart va recordar que en el cas de RTVE se li ha mantingut el mateix nombre de multiplex a Catalunya allotjant els canals en un altre espectre de la

El català Hi ha entre un 20 i un 21% de consum audiovisual en català. Si es tanquen canals amb la supressió del multiplex a TV3 la llengua en sortirà perjudicada

10 punts de quota de pantalla és el que ha perdut TVE en deu anys a Catalunya. A partir del 2010 les audiències s'han fragmentat arran de l'augment de l'oferta amb la TDT. TV3 n'ha perdut 6,4.

banda. L'impacte de la tele estatal és molt menor: a 9 d'octubre La Sexta (6,8%) supera en audiència TVE (6,1%); TV3 és líder amb un 18,8. En relació amb el multiplex, la posició de la CCMA és la de no renunciar a cap dels canals.

Les crítiques a la pluralitat informativa de TV3 han estat constants i repetitives per part del PP i C's i amb matisos quan han preguntat des del PSC i d'ICV. En relació amb l'última Diada, la diputada del PSC Núria Parlón va considerar que hi havia hagut una "vulneració del llibre d'estil" quan es va fer una crida a la mobilització ciutadana. Duart ha defensat sempre la cobertura com la que "pertoca" en "situacions d'aquestes característiques" i s'ha remès als informes del CAC. Abans de l'estiu, Duart va fer públiques unes altres dades que posaven de manifest la sobrerrepresentació de Societat Civil a TV3 i Catalunya Ràdio: l'entitat unionista, de 350 socis, havia aparegut, en entrevistes, onze cops en tres mesos. ■

UN FUTUR EN DUBTE

La piratería frustra el 80% dels ingressos del futbol

Els clubs fixen dos anys de termini per redefinir el pla de negoci si els operadors i el Govern central no prenen mesures contra el robatori a les televisions de pagament

Toni Garganté

El deute dels clubs de futbol s'ha reduït en 200 milions d'euros l'últim any i mig, i el juny passat se situava en els 2.053 milions d'euros, quantitat que esperen reduir novament fins als 1.950 milions a mitjans del 2015. Segons les previsions del president de la Lliga de Futbol Professional (LFP), Javier Tebas, d'aquí 5 o 6 anys l'endeutament s'haurà equilibrat amb els ingressos i només quedaran tres o quatre problemes aïllats. Doncs bé, tot aquest esforç en el sanejament dels comptes se'n pot anar a l'aigua si els dos pròxims exercicis no s'aconsegueix aturar el nivell

de pirateria a les televisions de pagament a través d'internet. "Està en joc la sostenibilitat de la Lliga tal com la coneixem avui", va advertir Tebas en una de les seves intervencions a l'última edició de les Trobades a La Vanguardia celebrada a l'escola de negocis Iese.

El màxim responsable del futbol d'elit espanyol va dir que si la sagana del robatori encobert a la xarxa es manté, els clubs no podran mantenir el ritme actual de contractació d'estrelles. "La televisió de pagament és fonamental per als esports professionals. També per al futbol. Caldrà replantejar-se el negoci i tindrem menys jugadors de nivell i la nostra competició serà menys atractiva". Quin cost suposa la pirateria? Uns 150 milions per tem-

porada. Sense comptar el dany econòmic a les dues plataformes de pagament Canal+ i Gol TV, que observen com es redueix entre 550.000 i 750.000 el nombre d'abonats.

Fa 10 anys la Premier League britànica estava clarament per sota de la Lliga espanyola, però la defensa de la propietat intel·lectual i la lluita contra la pirateria ha capgirat la situació. De manera que la televisió de pagament al Regne Unit arriba als 15 milions d'usuaris; a França, als 12 milions; a Itàlia, als 10 milions, i a Espanya, als 3,8 (menys que a Portugal). Els càlculs indiquen que, per mida, el nostre mercat hauria de tenir un mínim de 8 milions d'abonats. La diferència d'ingressos amb Anglaterra és abismal, de més del

doble, perquè dels 600 milions a què s'ha fet referència passem als 1.400 milions. És cert que hi ha una tradició de pagament més important a través de televisió en aquest últim país, que es combina amb el fet que a Espanya fa anys estàvem acostumats a veure-ho tot en obert. Però també és cert que la persecució del robatori ha estat més efectiva, segons va confirmar l'assessora de la Premier League Ruth Hoy.

Cal repensar el model del futbol espanyol si no s'aconsegueix reduir l'impacte de la pirateria. Tebas va posar com a exemple l'Argentina, que després d'anys de règim de pagament "van decidir canviar als canals en obert. Això ha suposat un empobriment del futbol local, que ja

gairebé no exporta jugadors". Una situació similar pot afectar ben aviat el mercat futbolístic espanyol, que competeix directament amb la Premier, però també amb el calcio italià i la Bundesliga alemanya. La globalització creix exponencialment i la diversificació geogràfica del negoci s'imposa.

En aquest sentit, Javier Tebas va facilitar una sèrie de dades que donen fe del mercat potencial existent per a l'LFP. La possibilitat de creixement a Amèrica Llatina és innegable, amb 500 milions d'habitants. Tot i això, la Premier League torna a guanyar, perquè la seva zona d'influència és més gran, d'entre 3.200 i 3.500 milions de persones del sud-est asiàtic i Amèrica del Nord i, a més, amb uns seguidors més fidels. "Tot i això, d'aquí cinc o sis anys ens semblarem a la lliga anglesa", va remarcar el màxim responsable de l'LFP.

SUPERVIVÈNCIA FUTBOLÍSTICA

Per això els ingressos a través de la televisió de pagament són bàsics per a la supervivència futbolística. Tant és així, que el mateix president del Futbol Club Barcelona, Josep Maria Bartomeu, va reconèixer que només un 18% del negoci prové de la venda d'entrades, i que un 30% ja procedeix dels drets de televisió. La grada digital va camí de duplicar la manera més tradicio-

D'esquerra a dreta: A dalt: Ricardo Gómez Cabaleiro (Iproded), Teresa Gener (Iese), Pere Guardiola (Grup Godó), Javier Tebas (LFP), José Rodríguez (Cos Nacional de Policía), Dagoberto Escoria (LV). A baix: José Ángel Sánchez (Reial Madrid), Josep Maria Bartomeu (FC Barcelona), Enrique Cerezo (Atlètic de Madrid), Ruth Hoy (Premier League).

MOMENT CRUCIAL PER ALS CLUBS 1

nal de veure futbol: "Als anys vuitanta els clubs construïen estadis nous, ara el més important és la televisió i els operadors", va remarcar. A més, cal tenir en compte la importància dels serveis a través de la xarxa, un altre dels punts forts per comptabilitzar ingressos. Segons el director de continguts de Canal+, Àlex Martínez Roig, l'oferta digital total de l'empresa ja es consumeix en un 60% en diferit, cosa que respon al canvi d'hàbits del consumidor.

MÉS DEPENDÈNCIA DE LA TELEVISIÓ

Aquest augment d'activitat suposarà una dependència més gran de la televisió. Javier Tebas va abonar aquesta previsió, que afectarà encara més els clubs mitjans, que avui ja obtenen entre un 50% i un 70% dels seus pressupostos a través dels drets televisius. Com que l'LFP està negociant la centralització d'aquests drets, el repartiment serà teòricament més equitatiu, de manera que els clubs mitjans passaran a dependre fins a un 80% dels ingressos de la televisió.

Així, la distribució dels diners serà més igualitària i beneficiarà els més modestos, però l'amenaça de la pirateria també serà percentualment molt més gran per a aquests. En qualsevol cas, el director general del Reial Madrid, José Ángel Sánchez, es va mostrar rotund i va destacar que "la

difusió no és suficient. La solució continua sent el cobrament pels drets".

El debat va avançar en quatre blocs. El primer, ja exposat, va narrar les conseqüències de la pirateria per a l'LFP i els clubs. El segon, va mostrar l'opinió de les plataformes d'abonats de televisió. Espanya és el segon país del món en el robatori audiovisual, només per darrere de la Xina. "Hi ha bars que continuen piratejant i webs que ho ofereixen tot de franc", va denunciar el soci fundador de Mediapro, Jaume Roures, que també va apuntar als grans operadors de telecomunicacions, les autopistes del sector: "Hi ha ofertes al mercat que ofereixen capacitats de més de 200 megues, especialment destinades a les descàrregues il·legals de cinema i a la televisió pirata. Està perfectament comprovat que amb 100 megues l'usuari en té prou amb l'oferta legal existent".

Roures va respondre al professor de l'Iese, Sandalio Gómez, que va preguntar a la sala si potser la televisió de pagament era massa cara, argumentant que "no hi ha cap altre país europeu on es puguin veure vuit partits el cap de setmana per 15 euros al mes". Àlex Martínez Roig també va defensar l'activitat de les plataformes existents, que "prestem el 5% dels beneficis al cinema, paguem un cànon de televisió i te-

JAVIER TEBAS

President de l'LFP

"La pirateria posa en joc la sostenibilitat de la Lliga tal com la coneixem avui; la televisió de pagament és clau per al futbol"

nim les nostres obligacions amb la SGAE. Res d'això no ho fa Netflix, que manté dues persones a Madrid i paga els comptes a Luxemburg".

El tercer bloc de la trobada, en què hi va haver la presentació del director general comercial de Grup Godó, Pere Guardiola, va ajuntar tres patrocinadors i anunciants de la Lliga. També ells reben l'impacte de la pirateria. Així ho va explicar el director general de màrqueting, comunicació i patrocinis del BBVA, Carlos Ricardo, que va definir l'entitat que representa com "el banc de la Lliga", i va afegir que el suport va més enllà del tema econòmic. "És com una manera de traspasar valors a la societat".

ESPONSORITZACIÓ

El director general de Damm, Enric Crous, es va mostrar més crític, recordant que "l'esponsorització és una inversió per a nosaltres" i que "si això degenera, hauríem de replantejar-nos una negociació a la baixa, perquè tenim perfectament tabulada la relació cost-benefici". El director de l'àrea de patrocinis, marca i imatge corporativa de La Caixa, Àlex Bustillo, fins i tot va parlar de la inseguretat jurídica que impregna el sector. "Necessitem un futbol amb audiències. Patrocinem 11 equips de Primera Divisió i sis de Segona. Tenim manera d'aparèixer, però com a compradors

d'espais de televisió també ens veiem afectats per la pirateria. Necessitem la grada digital per vendre productes bancaris, perquè ens trobem amb el client final", va argumentar.

L'ASPECTE LEGAL

I, finalment, el quart eix va ser el legal. Com es pot combatre la pirateria? Tothom va estar d'acord que existeixen components culturals que animen a connectar-se a un web il·legal. Així, el director de l'Institut per a la Protecció de Drets en l'Entorn Digital (Iprodred), Ricardo Gómez Cabaleiro, va comparar la pirateria amb el fet de circular per una autopista amb un cotxe sense matrícula. Igualment, la majoria dels ponents van coincidir que els grans operadors disposen de prou coneixements per ajudar.

Per Roures, "als EUA fins a quatre missatges seguits avisen l'usuari que ha visitat un lloc pirata a internet, abans que es talli la connexió". El president de l'Atlètic de Madrid, Enrique Cerezo, va demanar que la policia pugui actuar amb mesures cautelars, davant la burocràcia del jutge, "que arriba a trigar 6 mesos a prendre decisions, quan un partit dura dues hores". També va sol·licitar la creació d'una fiscalia especialitzada i que actuï la secretaria d'Estat de Telecomunicacions.

D'esquerra a dreta: Sergio Heredia (LV), Alfredo Bustillo (La Caixa), Enric Crous (Damm), Àlex Martínez Roig (Canal+), Javier Tebas (LFP), Jaume Roures (Mediapro), Carlos Ricardo (BBVA) i Sandalio

Nueva defensora, quejas recurrentes

¿Es dañino usar el móvil o el wi-fi? Hay que atenerse a la doctrina de la autoridad sanitaria mundial

LOLA
GALÁN

Escribo hoy mi primer artículo como defensora del lector. Después de décadas como redactora de este diario, es algo así como pasar al otro lado del espejo. He trabajado en diversas secciones, especialmente en Domingo, y he sido corresponsal durante 10 años. Estoy acostumbrada a la soledad que caracteriza a esta tarea, y que puede ser, dicen, uno de sus principales inconvenientes.

El PAÍS fue pionero en España en establecer esta figura, en 1985; años después le siguieron *Le Monde*, *The Guardian* y *The New York Times*. La misión de la defensora es "garantizar los derechos de los lectores, atender sus quejas, dudas o sugerencias sobre los contenidos del periódico y vigilar que el tratamiento de las informaciones sea acorde con las normas éticas y profesionales del periodismo". Me esforzaré por estar a la altura de este reto, con sentido de la medida, y con la comprensión necesaria en quien juzga públicamente el trabajo del prójimo.

En el lapso de tiempo que ha mediado entre la despedida de mi antecesor, Tomàs Delclós, y mi llegada, han llegado al buzón numerosas cartas de protesta por diversos temas que espero ir tratando en los próximos días. Hoy quiero centrarme en las que ha provocado el artículo publicado en la edición digital de EL PAÍS el 23 de septiembre pasado, bajo el título *Ondas electromagnéticas: ¿malas para la salud?* Se trata de un reportaje de la revista *BuenaVida*, que se distribuye quincenalmente con este diario. El tema no es nuevo, ya ha sido abordado por mi antecesor. El texto considera probado que la exposición a las ondas electromagnéticas no ionizantes daña la salud. Entre las numerosas fuentes domésticas de estas ondas están los ubicuos teléfonos móviles y el wi-fi.

Mauro García escribe indignado desde Alemania, para recordar que "el consenso científico es claro: no existen evidencias que nos indiquen que las ondas electromagnéticas no ionizantes tengan efectos sobre los sistemas vivos más allá de las posibles variaciones térmicas; es además esa, y no la expuesta en la noticia, la postura que mantiene la Organización Mundial de la Salud (OMS), tal y como se puede observar en los múltiples comunicados que ha emitido sobre ello en su página web". La carta venía avalada por seis firmas más, de biólogos, ingenieros y de una periodista científica.

Otro lector, Luis Arean, señala: "Se cita torticeramente un informe de la OMS, cuando ninguna investigación ha logrado encontrar una relación entre ondas electromagnéticas y dolencias, y esto lo reconoce la propia OMS, que clasifica a las ondas electro-

magnéticas como otros cancerígenos tan peligrosos... como el café". Enrique Pereira de Lucena también se queja: "No tiene el menor sustento científico, y es una publicidad encubierta del señor Raúl de la Rosa y su *Fundación Vivo Sano* en la cual desarrolla campañas interesadas sobre el tema".

La autora defiende su artículo. "Miles de estudios han investigado los efectos biológicos de las ondas electromagnéticas. Uno de los trabajos más representativos corresponde al informe *Bio-Initiative*, un análisis independiente publicado en 2007. Con las dos actualizaciones de 2012 y 2014, el grupo de investigadores de *Bio-Initiative* ha revisado unos 5.500 estudios científicos. Entre sus conclusiones se alerta sobre los efectos atóxicos perniciosos de estas radiaciones, que se pueden manifestar en enfermedades muy concretas".

La OMS considera, sin embargo, que no hay evidencia concluyente de que las ondas electromagnéticas dañen la salud. Pero según el investigador Barnabas Kunsch, "la ausencia de evidencia de efectos nocivos no es suficiente en las sociedades modernas. Lo que se demanda cada vez más es la evidencia de esta ausencia". Y esa evidencia todavía no existe. Por eso la OMS es partidaria de aplicar un principio de cautela. Y la Sociedad Española de Protección Radiológica (SEPR) ofrece recomendaciones de uso del móvil en su página web.

"La incertidumbre está presente en la vida porque no existe la seguridad absoluta", reconoce Francisco Vargas-Marcos, médico epidemiólogo y miembro del Comité Científico Asesor en Radiofrecuencias y Salud (CCARS). "Todos los días estamos expuestos a niveles de contaminantes físicos, químicos, biológicos o psico-

sociales. ¿Cómo los controlamos? Evaluando las evidencias científicas y estableciendo niveles de exposición que no deben superarse. Esto es lo que se ha hecho con las emisiones de las radiofrecuencias. Si no se superan los límites considerados como seguros no hay motivo de alarma". Niveles que son, "los que la mayoría de los países de la UE utilizan, la OMS recomienda y nuestro país tiene legislados en el Real Decreto 1066/2001".

He preguntado al doctor Alejandro Ubeda, jefe de la Unidad de Investigación Biomédica del Hospital Ramón y Cajal de Madrid y coordinador del comité de expertos que asesoró al Gobierno, si los límites que fija siguen siendo válidos. "Tengo que decir que sí, y que no", responde. "La Recomendación Europea que dio lugar a los límites de exposición para el público establecidos por el Real Decreto 1066/2001, se basaba en los criterios de la Comisión Internacional para la Protección ante Radiaciones No Ionizantes (ICNIRP, 1998), contra efectos nocivos inmediatos, de exposiciones cortas y esporádicas a los campos electromagnéticos (CEM). La controversia viene de la posibilidad de que tales límites no fueran válidos para la protección ante posibles efectos adversos de exposiciones crónicas".

Las investigaciones que se vienen llevando a cabo desde 2001 para determinar esta cuestión no han permitido aún alcanzar conclusiones definitivas. Como ven, el tema no es tan sencillo. Creo que el artículo tendría que haber respondido al interrogante del título ofreciendo opiniones autorizadas que explicaran cuál es el consenso científico sobre esta cuestión, y no favorecer una única tesis presentándola como una realidad demostrada cuando lo considera así la OMS.

Los lectores pueden dirigirse a la Defensora del Lector al correo electrónico defensor@elpais.es o telefonar al número 913 378 200.

Neix la revista 'Experiències' per als
amants del turisme de proximitat

Viure el país des de dins

Redacció
BARCELONA

El grup Sàpiens Publicacions, la principal editora de revistes en català i líder de vendes en els segments de viatges (*Descobrir Catalunya*), divulgació històrica (*Sàpiens*) i gastronomia (*Cuina*), treu una nova revista *Descobrir Experiències* que tindrà una periodicitat semestral i la vocació de fer propostes per als amants del turisme al país.

La revista, que sortirà dilluns per primer cop, recull més de 225 experiències, la majoria de les quals

estan pensades per fer-les en un sol dia, apostant per productes turístics de qualitat i a preus assequibles. La publicació vol re-

**Cada número
oferirà
reportatges
d'experiències
testades per
famílies**

ivindicar els atractius turístics de Catalunya, especialment els menys coneguts: les comarques d'interior i del sud del país. Les experiències estan distribuïdes en sis àmbits: natura, gastronomia, cultura, rural, benestar i aventura. Cada número oferirà reportatges sobre 15 experiències testades per famílies seleccionades, com ara la de ser pagès per un dia, que sortirà publicada en el primer número. Aquest també contindrà un reportatge sobre el Montseny a la tardor.

La nova revista té un disseny molt cuidat, clar i

Portada del primer número de la revista 'Descobrir Experiències'

modern, i ofereix la possibilitat d'ampliar les informacions a la versió web, que conté totes les dades

pràctiques de les propostes.

La revista, d'un format de 195x270 mm, té una ti-

rada de 20.000 exemplars i un cost de 5,95 euros. El proper número sortirà l'abril del 2015. ■

Setembre històric tam

El diari fa vendes rècord amb motiu de la Diada i consolida el seu model en superar els 27.000 subscriptors

ARA
BARCELONA

Aquest mes de setembre haurà sigut determinant per al país, amb la manifestació més massiva de les que s'han celebrat mai a Catalunya i la convocatòria d'una consulta relativa a la independència el 9-N. Ha coincidit també amb el millor mes de la història de l'ARA, que segueix la seva tendència sostinguda de creixement en un context en què els diaris tradicionals veuen retallada la seva difusió.

Així, l'ARA ha superat durant aquest mes de setembre la xifra de 27.000 subscriptors, entre paper i digital. En concret, el 30 de setembre arribava als 27.288, la qual cosa suposa un increment del 33,3% respecte als 20.459 d'ara fa un any. I demostra l'encert del model de l'ARA, que ha defensat des del primer dia el sistema mixt (gratuït i de pagament) a l'hora de penjar els continguts que elabora la redacció a la xarxa. Però també evidencia la capacitat del diari de generar una comunitat al seu voltant. Això el converteix en segon diari en subscrip-

cions de Catalunya. Aquest setembre haurà sigut el segon millor mes per a l'ARA pel que fa a guany de subscriptors, ja que en va sumar 1.100 de nets.

També ha sigut un mes en què ha acumulat uns quants dels millors resultats de vendes del diari. L'11 de setembre l'ARA va vendre un total de 42.037 exemplars, entre còpies en paper i PDF: això suposa millorar la marca d'un any enrere, amb la Via Catalana, que va enfilar-se fins als 40.597 diaris. I l'endemà de la Diada l'ARA va vendre 53.841 exemplars (pendents de certificació), la qual cosa implica un 19,85% d'increment respecte al diari equivalent d'un any enrere, l'endemà de la Via Catalana. Unes vendes també històriques per a l'exemplar que informava de la convocatòria de la consulta del 9-N, il·lustrat amb la firma del president Mas: 40.449 exemplars, pràcticament un terç més que el diumenge equivalent d'un any enrere. La mateixa proporció d'increment que la portada dedicada a l'Alzheimer i Pasqual Maragall, que va vendre 34.683 còpies. Ja a l'octubre, el diari tunejat dedicat a l'art català i el

Moltes persones, a part dels subscriptors, van comprar el diari ARA per poder conservar aquestes edicions històriques amb portades monogràfiques. ARA

bé a l'ARA

FERRAN FORNÉ

MNAC també va rebre una excel·lent acollida dels lectors, que evidencia l'encert de l'ARA per apostar per portades monogràfiques, temes propis i diaris especials amb edicions històriques, pensades per poder ser guardats.

Premi als suplementos

En un moment de màxima tensió informativa relacionada amb el futur polític de Catalunya, l'audiència ha premiat també l'esforç de l'ARA per sistematitzar en cinc suplementos els temes més rellevants relatius al procés. Al llarg de cinc especials editats durant la setmana de la Diada, es van repassar aspectes clau com els escenaris de futur, els líders en influència i el seu posicionament, el retrat sociològic de la gent del país... tot de la mà d'experts i les firmes de l'ARA.

L'evolució de les xifres de venda demostra també la consolidació de l'oferta editorial dels diumenges i la bona acceptació dels dos suplementos que el diari ha posat en circulació: *Ara Diumenge* i *Rar*. L'últim EGM-Baròmetre atorgava 135.000 lectors al diari –la millor xifra fins al moment per a l'edició en paper– i suposava un augment notable des dels 107.000 de l'onada anterior. En l'últim sondeig del Centre d'Estudis d'Opinió (CEO) de la Generalitat, apareixia com el tercer més llegit de Catalunya: un 9,9% dels catalans el consideren el seu diari de preferència. —

Carles Capdevila al Nueva Economía Fórum de Madrid. ARA

Una projecció mediàtica en creixement

El diari ha rebut recentment premis de disseny periodístic i noves tecnologies

ARA
BARCELONA

L'expansió de l'ARA no només la demostren les xifres de difusió i l'eixamplament de la base de lectors i subscriptors. També es deixa sentir en la presència del diari en el panorama comunicatiu. Aquestes últimes setmanes han coincidit diversos premis amb la presència de l'ARA al Nueva Economía Fórum, un dels espais de reflexió més prestigiosos sobre el sector a Madrid.

Entre el més d'un centenar de persones que van seguir la conferència del director del rotatiu, Carles Capdevila, hi havia personalitats destacades de l'àmbit empresarial, de les delegacions diplomàtiques amb seu a la capital espanyola, així com nombrosos representants del camp de la comunicació -periodistes, *dircoms*-, encapçalats per la presidenta de la Federació d'Associacions de Periodistes d'Espanya, Elsa González. L'acte el va presentar el director d'Eldiario.es, Ignacio Escolar, que va lloar "la intel·ligència i pocs prejudicis" de l'ARA a l'hora de combinar els formats d'internet i paper, que s'ha convertit en "l'avantguarda dels sistemes de pagament per a subscriptors online".

En un moment en què a Madrid les mirades estan posades sobre Catalunya, Capdevila va explicar les claus d'un èxit editorial que ha aconseguit arrelar amb força en la societat catalana, sense oblidar mai

el que passa tant a l'Estat com a la resta del món.

D'altra banda, el Col·legi d'Enginyers Tècnics i Pèrits de Telecomunicacions de Catalunya (Coettc) va lliurar el dia 30 de setembre un Premi Excel·lència 2014 al diari ARA, que va ser premiat per la seva "trajectòria en el camp de les TIC com a mitjà capdavanter a fer de la xarxa i les eines tecnològiques el seu *modus operandi* i exemple del seu èxit", segons va comunicar el jurat dels premis. El premi es va lliurar en el decurs de la Diada de les Telecomunicacions, que va aconseguir un nou rècord d'assistència amb més d'un miler de professionals del sector.

Cinc reconeixements de l'SND

Aquest mes de setembre el diari ha rebut també uns quants reconeixements. En l'onzena edició dels premis NH, que atorga la Society for News Design (SND), va quedar finalista com a diari més ben dissenyat d'entre els que tenen entre 15.000 i 50.000 exemplars de difusió. A més, el diari va rebre quatre medalles, a partir de treballs o portades concretes: la portada del suplement *Play* dedicat al carnestoltes (medalla de bronze en portades de suplement), el suplement *Shakespeare emocionant* (medalla de plata a suplement complets), l'interactiu *Tres anys de periodisme* (medalla d'or d'especials digitals) i l'interactiu *Consulta, atur, espionatge* (medalla de bronze d'especials digitals). —

ACTIVITATS TAULA REDONA

Els límits i fronteres entre periodisme i literatura, a debat a la Seu Vella

En el marc de la jornada 'L'ofici d'escriure'

[LLEIDA] El periodisme pot ser també literatura? Una innocent pregunta que, tanmateix, encén ràpid el debat. Així va succeir ahir a la Seu Vella, durant la jornada *L'ofici d'escriure*, en una taula redona amb els veterans escriptors i periodistes Vicenç Villatoro i Manuel Cuyàs; la periodista i articulista de SEGRE Anna Sàez i el filòsof, escriptor i també col·laborador de SEGRE Ramon Camats, moderada pel director executiu de SEGRE, Juan Cal, en un auditori davant d'un centenar de persones. Els dos primers van prendre ràpidament posicions enfrontades. Villatoro va argumentar que literatura i periodisme són "oficis diferents

que treballen amb materials similars", mentre que Cuyàs va afirmar que "jo entenc per literatura escriure bé; o sigui, una columna ben escrita és literatura". Per la seua part, Camats, recolzat amb arguments de la seua formació filosòfica, va reivindicar també la qualitat assagística de l'article d'opinió, que habitualment es considera un gènere menor. Des de la barrera, Sàez va decidir envoltar el debat recordant les diferències entre les seues més de dos dècades de periodista –ara també a la revista dominical *Lectura*– amb el seu desembarcament des del 2012 en els articles de contraportada de SEGRE. "M'ha sor-

Cuyàs, Sàez, Villatoro i Camats, ahir en el debat moderat pel director executiu de SEGRE, Juan Cal.

près el *feed-back* amb els lectors, sóc com un naufrag que dona una botella amb un missatge al mar i esperes que algun lector la trobi i a través dels meus articles he conegut gent increïble", va assegurar. Cal no va vo-

ler tancar la trobada sense "defensar almenys una part del periodisme com a gènere literari" i desitjant que "el debat hagi sigut útil per als que es plantegen escriure com a afició o com a necessitat".

La jornada, a Lleida Televisió.

SEGRE plus

Vegeu el vídeo al mòbil amb el codi.

EL DEFENSOR DEL LECTOR

Josep Rovirosa

Errors i rectificació

Al'edició digital, els diaris mai no publiquen una fe d'errors. Els diaris en paper, en canvi, aclareixen sota aquest títol que on van dir blanc havien d'escriure negre o que volien dir tres i no trenta-tres. O són els mateixos periodistes els qui l'endemà s'adonen de l'error o és algun afectat per la notícia qui els ho fa saber. També, i amb freqüència, són els lectors qui ens adverteixen d'allò que no hem fet bé. Sense anar més lluny, Gemma Cabedo ens avisa de la imprecisió que contenia el peu de foto a la informació sobre la "rentree" de les galeries d'art a Barcelona. (dissabte 4 d'octubre, pàg. 43): "La persona que surt a la foto -escriu la lectora- no és un visitant, tal com llegim al peu, sinó l'artista de l'obra que reproduïx la imatge. És -afegeix- l'escultor barceloní Samuel Salcedo". I de la imprecisió en treu una conclusió: "Crec que *La Vanguardia* hauria de tenir més rigor". Té raó. Les fotos han d'estar ben documentades i el protagonista, si és rellevant a la informació, no pot ser confós amb una persona anònima.

Però no ens desviem. Parlàvem de les rectificacions a l'edició digital. Jaume Ferran exposa al Defensor el següent: "Sóc subscriptor i cada matí faig una ullada ràpida a *La Vanguardia*. A la tarda la llegeixo amb més deteniment. I com que no m'agrada guardar diaris endarrerits, si em queda alguna cosa interessant procuro rescatar-la el cap de setmana a l'edició digital. Això és el que em va passar aquest estiu amb una entrevista al director de l'Hermitage de Barcelona, Jorge Wagensberg". El lector segueix el seu relat explicant que l'endemà d'haver publicat l'entrevista "vaig veure que al diari hi havia una fe d'errors rectificants el nom d'un violinista que citava Wagensberg. Em va fer gràcia, perquè l'error era haver transcrit el nom del violinista Nathan Milstein, com Albert Einstein." La sorpresa del lector, però, va arribar

La rectificació, tant a l'edició en paper com a la digital, és un compromís ètic amb el lector que no ha de ser omès sota cap concepte

quan "dos dies després, vaig buscar l'entrevista a internet i l'error encara hi era. Einstein seguia tocant el violí i no s'havia fer cap esmena".

Enric Sierra, subdirector de *lavanguardia.com*, explica que "l'edició digital d'un diari no publica fe d'errors perquè el que cal fer és esmenar sobre el propi text totes les errades que contingui". A diferència del diari en paper, el text a internet és viu i, per tant, no cal advertir dels errors. El que cal es esmenar-los evitant, així, que en quedi el rastre. Per això, Sierra es compromet a "introduir totes les correccions amb la major celeritat possible", i evitar que "l'error es perpetui" com en el cas que ens explica el subscriptor.

Arribats a aquest punt, cal aclarir que en pantalla el diari es pot llegir visualitzant la informació com a l'edició impresa, pàgina a pàgina, o bé en edició web, on el text i les imatges es presenten en els formats propis d'internet. En aquest cas, les esmenes poden ser instantànies perquè només cal reescriure sobre el propi error. La presentació que respecta la paginació del diari, en canvi, és hereva de l'edició en paper i fer una esmena representa refer l'edició original, cosa que tècnicament és més complexa. Tot i això, la nova tecnologia de producció que properament ha d'incorporar *La Vanguardia* ho hauria de fer possible, perquè l'excel·lència és un objectiu al que no podem renunciar. I, sobretot, perquè, com reconeix el propi *Llibre d'Estil* d'aquest diari, la fe d'errors -o sigui la rectificació- "respon a un compromís ètic amb el lector que no ha de ser omès sota cap concepte".●

Els lectors poden escriure al Defensor del Lector
 (defensor@lavanguardia.es) o trucar al 93-481-22-99

Los puentes del diálogo

El lanzamiento de la edición en catalán del diario EL PAÍS es, en primer lugar, una excelente noticia para la lengua catalana y, por eso mismo, es una excelente noticia para todos. Lo es por la naturalidad con que viene a constatar un sentimiento común: la experiencia de nuestra diversidad lingüística como un patrimonio vivo que a todos nos enorgullece, del que todos nos beneficiamos y en el que todos nos vemos reflejados. Pero esta edición electrónica es también una buena noticia por encarnar del modo más práctico las energías positivas de nuestra España plural. A nadie le puede extrañar, en efecto, un

MARIANO RAJOY

Elpais.cat sirve para dar cauce al pluralismo consustancial a la sociedad catalana

hecho perfectamente lógico: que un medio con vocación nacional tenga una edición en una lengua hablada por millones de españoles y valorada y querida como propia por todos los demás.

Que un presidente del Gobierno, en un día tan simbólico como el 12 de octubre, pueda dirigirse a los catalanes en lengua catalana y a través de un medio catalán tiene también plena congruencia. Al fin y al cabo, se trata de la proyección natural de los valores de una sociedad abierta como es la española, que ha interiorizado como una realidad diaria la comprensión y el amor por "las razones y las lenguas diversas" de sus ciudadanos. Es,

asimismo, plasmación de la España constitucional como un país coral, como un país unido pero no uniforme, capaz de acoger su pluralismo como un valor diferencial y de celebrar su diversidad como un activo. Una España, en definitiva, que se constituye como una suma de identidades compartidas y como plataforma de los vínculos comunes que nutren nuestra convivencia. Cuando un escritor como el barcelonés Joan Perucho afirmó su "soy español porque soy catalán", no hacía sino resumir esa realidad integradora, el sentido de comunidad de un país moderno, la hermandad natural de los pueblos de España y el reconoci-

miento específico de cada uno de ellos. Porque esta es la España de hoy: un sistema en el que todos ganamos porque todos participamos de las fuerzas y las riquezas de los demás sin que se diluyan las nuestras.

La puesta en marcha de elpais.cat servirá, sin duda, para enriquecer el panorama mediático catalán, para dar un cauce al pluralismo consustancial a la sociedad catalana y, desde luego, para realzar el peso específico de la realidad de Cataluña en el conjunto de España. Personalmente, además, uno sólo puede esperar que iniciativas como esta ayuden a ahondar en el cono-

PASA A LA **PÁGINA SIGUIENTE**

Los puentes del diálogo

VIENE DE LA **PÁGINA ANTERIOR**

cimiento mutuo entre los catalanes y el resto de los españoles, así como a avivar el afecto indudable que nos une. Estoy seguro, por tanto, de que este medio contribuirá a llevar a los hogares catalanes un mensaje muy claro: el del aprecio, tan hondo, del conjunto de los españoles. Nuestra voz es muy nítida al respecto: al contrario de quienes piensan que la pluralidad nos separa, nosotros creemos, con nuestra mejor convicción, que nos aproxima, nos complementa y enriquece. Y si hoy, a muchos catalanes y otros muchos españoles nos duele la situación en Cataluña, es por no comprender cómo un sentimiento de raíces tan profundas pretende ser extirpado de nuestros corazones.

La razón cívica que late en el mejor periodismo resulta, asimismo, una manera idónea de dar cumplimiento a ese mandato de Espriu —a quien celebraba-

mos apenas hace un año— según el cual debemos asegurar la firmeza de "los puentes del diálogo". Esta es hoy labor de todos: del periodismo y la opinión pública, de la sociedad civil, de empresarios y trabajadores, y también, por supuesto, de los responsables políticos, que más que nunca estamos llamados a seguir el consejo que dio la gran pluma de Gazieli: "Conocerse a fondo, compenetrarse, transigir, pactar".

Para ello, sin duda, es necesario abandonar unas actitudes y reforzar otras. Abandonar, por ejemplo, imposiciones y órdenes, buscar soluciones realistas y atender a un signo de los tiempos que —en el mundo y, muy notablemente, en Europa— pasa por más y mejor integración. Y, junto a ello, impulsar el espíritu de moderación, mostrar predisposición al entendimiento y ser todos capaces, al mismo tiempo, de compatibilizar los gestos de generosidad y de lealtad.

¿Estamos dispuestos a ello? El Gobierno, desde luego, sí lo está: queremos dar vigencia a esos puentes del diálogo que se

sustentan sobre los pilares de la ley. Y lo hacemos desde el convencimiento, bien aprendido en la lección de la Transición, de que todo avance es posible y todo cambio a mejor es susceptible de debate dentro del marco seguro que nos ofrece la legalidad. Ahí se nos encontrará siempre. Porque del mismo modo que no hay democracia sin un sustento de concordia, nuestra historia nos demuestra que la

La pluralidad nos aproxima, enriquece y complementa, no nos separa

concordia sólo se hace efectiva con la garantía de la ley. La ley no es un capricho de la democracia, es parte consustancial de ella. Este medio en la Red me ofrece una excelente oportunidad para compartir esta convicción con los lectores catalanes y los del resto de España y del mundo entero. El camino de la

concordia es el diálogo y la ley.

Es precisamente nuestra experiencia democrática la que nos invita a resolver nuestras diferencias en común, a sabiendas de que dicha actitud nos hace crecer en tolerancia y apertura, o —dicho de otro modo— nos invita a entendernos en positivo. Sólo así, en efecto, puede cuajar el ideal de una democracia como la española, hábil para asumir gentes, tradiciones e identidades muy diversas, desde el reconocimiento de que esta diversidad hace nuestra cultura mucho más rica y nuestra economía y nuestra política mucho más fuertes en un mundo globalizado.

Son estos los principios y valores que, en poco más de una generación, han hecho posible que España dejara de ser un país replegado en sí mismo, ganara "su difícil y merecida libertad" y se convirtiera en una de las economías más importantes y uno de los países con mayor bienestar del mundo. La propia Cataluña ha sido también protagonista indiscutible de este progreso. Hoy, estos mismos principios y valores están llamados a lograr, tras

las embestidas de la crisis, que el proyecto de España en la Europa unida sea un proyecto de país revitalizado y abierto, ilusionante y generoso. Un país en el que todos y cada uno de sus ciudadanos se sientan partícipes y protagonistas de una historia de éxito y de un futuro prometedor.

La Hispanidad que hoy celebramos —casi un millón de latinoamericanos viven con nosotros hoy en nuestro país— representa el vínculo que durante siglos ha abrazado pueblos y culturas distintas con los lazos de una historia de fuertes afectos compartidos. Ese mismo vínculo, fortalecido gracias a la generosidad de todos sigue dando sentido hoy a nuestra España actual, enriquecida por quienes han querido acompañarnos desde todas partes para hacer de nuestro país la casa de todos. Felicidades a todos.

Mariano Rajoy Brey es presidente del Gobierno de España.

Este artículo se publica con ocasión del lanzamiento de la edición en catalán de EL PAÍS.

Una cobertura mediàtica que vulnera la intimitat

ÀLEX GUTIÉRREZ
BARCELONA

L'Ebola ha fet desbordar aquesta setmana la capacitat d'alguns mitjans per encarrilar la cobertura del cas en els cabals de la informació rigorosa, equilibrada i respectuosa amb els drets personals. La tendència al sensacionalisme de la majoria de televisions ha fet que s'alcessin veus crítiques com la de l'Associació de la Premsa de Madrid, que emetia un comunicat en què explicava

que una informació tan sensible com aquest afer de salut pública "exigeix recórrer a les fonts expertes i contrastar les dades constantment", l'única possibilitat d'evitar alarmismes i sensacionalismes. Tant és així que ahir el PP ho va aprofitar per carregar contra un "intent de manipulació informativa". El responsable de sanitat del partit, José Ignacio Echániz, va carregar contra actituds "realment miserables" i va indicar que havia traslladat a la fiscalia i la policia "diversos muntatges de diaris" que, segons va

Investigació
El PP denuncia
"intents de
manipulació
informativa"
i els trasllada
a la fiscalia

dir, intenten crear una alarma fictícia que cal perseguir perquè es tracta de "fets molt greus".

Intimitat qüestionada

L'afectada per la malaltia i la seva família, a més a més, han hagut de veure fotografies en portada de diaris de gran tirada com *El País* i *El Mundo*, càmeres a la recerca de la seva mare o un assetjament mediàtic al marit. L'Associació Nacional d'Informadors de la Salut recordava aquesta setmana alguns dels seus principis bàsics, entre els quals el quart, que demana "res-

pectar la intimitat dels afectats, de la seva família i del seu entorn".

"Un cas que genera molta alarma i que es tracta en un entorn d'enorme competència entre mitjans fa que es tendeixi a fer-ho tot lleuger i espectacular. És una combinació perillosa, perquè de vegades es converteix en un cicle", explica Josep Lluís Micó, catedràtic de periodisme a la Facultat de Comunicació Blanquerna, que cita les imatges d'uns operaris netejant la casa de l'afectada d'Ebola, captades amb un telèfon mòbil i a través de l'espill d'una porta tan-

cada. El recompte de moments per a la reflexió crítica és abundant: Marió Montero explicava als espectadors de La 1 com s'havien de treure uns guants protectors del virus, com si el ciutadà corrent hagués d'enfrontar-se en qualsevol moment a aquesta eventualitat. O al programa *España directo*, a la mateixa cadena, en què es van fer servir imatges d'un hospital alemany per il·lustrar una notícia fent-les passar com si fossin del Carlos III, on està hospitalitzada l'auxiliar d'infermeria.

Sense especial a TVE

"És insòlit que la televisió pública no hagi fet un especial sense alarmisme sobre el cas. Cal una explicació en condicions, des del rigor, sense espectacularitzar la notícia. I que Ma-

to aparegui i doni la cara, que els periodistes puguin fer preguntes", es lamenta Mariola Cubells, crítica de televisió i autora del llibre *¿Y tú qué miras?* "I els canals privats han fet un pur escàndol. *Más vale tarde*, de La Sexta, ha sigut dels pocs programes que han estat encertats", afegeix. Cubells lamenta, per exemple, que en l'especial d'Antena 3 es dediquessin 49 minuts al debat sobre el sacrifici del gos de la família i reclama que es posi en primer pla la informació d'utilitat a l'espectador.

Amb tot, per Micó, part de la culpa d'aquesta informació deficient recau en els responsables polítics: "Als mitjans hi ha d'arribar la màxima informació oficial: només així poden fer la seva feina, traslladar-la al públic de la millor manera. —

Teresa Romero, sense "canvis significatius"

El comitè especial per l'Ebola referma que la malalta continua "estable dins de la gravetat"

M.M.M. BARCELONA. Teresa Romero va superar ahir una nova jornada en la seva lluita contra l'Ebola. El comitè creat pel govern espanyol per coordinar la crisi sanitària va assegurar en un comunicat que la dona no presenta "canvis significatius" i, per tant, es manté "estable dins de la gravetat". Al matí fonts de l'hospital apuntaven que està conscient i en comunicació amb els seus metges. La malalta encara així la seva setena jornada aïllada a l'Hospital Carlos III, atesa per una desena de professionals sanitaris i amb la confirmació oficial que ha rebut, com a mínim, tres tractaments mèdics diferents. Teresa Romero ha aconseguit superar ai-

xí el nombre de dies que van estar ingressats els religiosos Miguel Pajares i Manuel García Viejo, tot i que ells van ser repatriats des de Libèria i Sierra Leone, respectivament. L'Hospital Carlos III manté encara ingressats 15 pacients més per haver mantingut contacte amb Romero —el seu marit, deu sanitaris, tres perruqueres i una netejadora—, tots sense símptomes de la malaltia. Ahir va comunicar-se l'alta mèdica d'una infermera que també formava part de l'equip que va atendre García Viejo, i que va ingressar amb dècimes de febre. Dues anàlisis fetes amb tres dies de diferència han ratificat que no hi ha rastre d'Ebola.

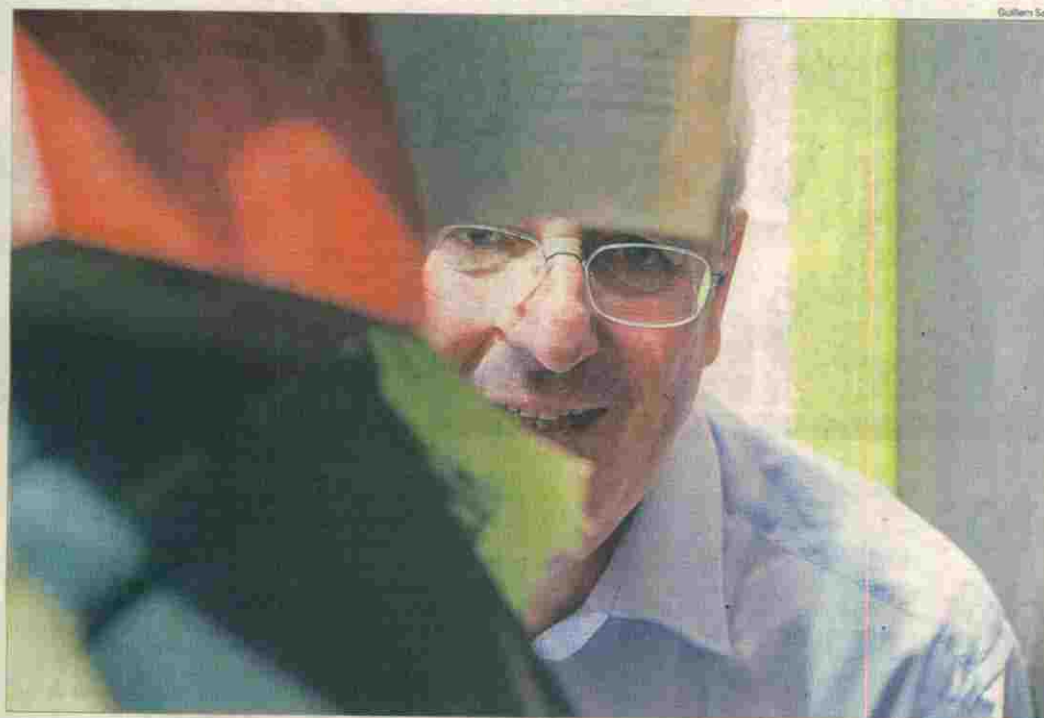
CARNE
A LA PARRILLA

JAVIER CID

Ana (Pastor) y su pelazo

Ana es excesiva, vehemente y puntiaguda, que es como ser afilada pero en bruto, aparatosa y tal vez del aparato, visceral, peleona, extrañamente fría, y tiene Ana también el verbo seco desde que comenzara a fraguarse su leyenda, allá en la corte de Teherán, cuando un velo escurridizo le dejó al viento la cabellera mientras pasaba a cuchillo a Ahmadi-neyad, porque, eso sí, Ana es terca pero tiene pelazo, un melenón azabache como las pinturas negras de Goya, y lo sabe, porque ella es de saberlo todo desde los amaneceres al ocaso mismo, que por algo es periodista hasta en la sopa, *non stop*, y tiene el rigor de la noticia clavado en el tuétano, no como el resto, que somos vulgares cronistas de clase media que cubrimos una rotura de alcantarilla en la Calle Mayor con el entusiasmo virgen, primerizo, mientras ella hinca el colmillo a los *líderes* del universo como quien se aprieta un solomillo, que Ana es mucha Ana, o Anita, como la llamaba un caudillo de las Américas embelesado como estaba con su desparpajo mitad sexy, mitad castrense, pues Ana es menuda en el cuerpo pero severa en las maneras, airada y gruesa como un militar de los Ejércitos, y no de un ejército cualquiera sino de los de antaño, donde la soldadesca se rebañaba los sesos en la trinchera, no como ahora, con esos coroneles como huevos de Fabergé, tan suaves y tan lívidos, pero volvamos a Ana, la intrépida, la única, la de los huesos fríos, como una reina del peor de los inviernos, Ana, Anita, intrigante, insolente, procaz y con espinas, dicen que con raza, arisca y correosa, dueña siempre de la última palabra, violenta y al acecho, y bienaventurado aquel que ose esquivarle las preguntas, a ella que exuda periodismo de lunes a domingo e incluso en camisón, capaz de romper aguas tras una entrevista con *Espe*, que más que una entrevista aquello fue un duelo al sol que nos sumió, a los españoles de bien, en violentas dosis de Lexatin, porque Ana no se acobarda ni con un tanque apurándole el hocico y así habrá de cambiar el rumbo de la historia, ella y sólo ella con su talento desmedido, Ana estratosférica, pomposa y necesaria, a lo Ophra pero en blanco y en cañí, como el morteruelo de Villacañas, Anita así en el Cielo como en la Tierra... y el Pulitzer sin venir.

'El Objetivo' [La Sexta] 1,6 millones de espectadores (8,3% de share). La insoponible levedad del ser. ★★

de Picasso, en un libro en papel sólo podré poner 40, 80 reproducciones de su obra, pero en el libro digital no tendré límites.

— ¿Sigue tan crítico como ha sido con lo que quería hacer Google con su biblioteca?

— Google hace muchas cosas bien, pero soy suspicaz con las compañías que hablan de objetivos mesiánicos. El problema es que no querían pagar derechos y punto. Mientras, se gastan mucho dinero en crear lobbies en Washington y otros centros de poder y tú te preguntas por qué.

— Bloomsbury fue la editorial que presentó al mundo a Harry Potter. ¿Habrá otros Harry Potter en el futuro?

— Ha seguido pasando, quizá no con la misma envergadura, pero es que desde Gutenberg sólo ha habido un Harry Potter. Ha hecho más por difundir el hábito de lectura en los jóvenes que mil ministros de educación y cultura. Y es un fenómeno que continúa. Las nuevas generaciones siguen comprando los libros de J. K. Rowling.

El fenómeno del libro para jóvenes adultos ha sufrido una sobre explotación»

Desconfío de una empresa como Google que publicita objetivos mesiánicos»

— ¿Harry Potter es el responsable del «boom» de las llamadas «young adult novels» (novelas para jóvenes adultos)?

— No, pero fue la que le puso un nombre al fenómeno. Qué es «Rebelión en la granja», de George Orwell, por ejemplo. El problema ahora es que está sobre explotado el término, pero pasa en todos los sectores. Cuando algo tiene éxito, los demás intentan copiar el modelo.

— ¿Bloomsbury se convirtió, desde una editorial independiente, en una de las firmas inglesas más importantes?

— En 25 años hemos pasado a publicar más de 2.000 nuevas referencias al año, no sólo de ficción, por supuesto. Tenemos muchas más responsabilidades ahora, claro, sobre todo a la hora de defender a nuestros autores.

— ¿2.000 novedades? ¿No le parece que ahora hay más escritores que lectores?

— Se dice que, en el mundo anglosajón, en cada momento hay un millón de libros que buscan editor. Es una cifra que da vértigo. Por supuesto, nosotros no rechazamos ese volumen o sólo podríamos dedicarnos a eso, pero son cifras que demuestran que hay un interés real detrás de los libros que hay que explotar.

— ¿Después de 35 años en el mundo editorial, qué es lo que más le gusta de su trabajo?

— Sencillo, encontrar nuevas ideas, defender a buenos escritores e identificar a nuevos y brillantes editores.

La entrevista

RICHARD CHARKIN

DIRECTOR EJECUTIVO DE BLOOMSBURY PUBLISHING PLC.

«Mucho peor que la piratería son los partidos que buscan votos no atacándola»

Carlos Sala

BARCELONA.- En la difícil y vulnerable revolución digital, el futuro del libro es uno de sus mayores interrogantes. Por supuesto, ha creado tensiones, pero también parece abrir múltiples oportunidades. Dentro de este contexto, la figura de Richard Charkin, director ejecutivo de Bloomsbury, editorial independiente inglesa responsable del «boom» de Harry Potter, tiene mucho que decir. El actual presidente del International Publishers Association pasó por Liber para hablar de las amenazas y las oportunidades de la industria editorial y sus palabras sentaron cátedra.

— ¿Es más difícil ser editor ahora que, digamos, hace 25 años?

— Depende de la clase de editor que fueras. Hace 35 años yo era editor de libros de medicina y me decían que éste era el peor momento para ser editor y que el mercado estaba acabado. Pero surgió el «boom» de los libros médicos y esos agoreros tuvieron que reconocer su error. Por supuesto, no es

tan sencillo ahora, es un contexto mucho más complicado, pero el reto intelectual también es mucho más interesante. En lo fundamental, nada cambia. Todavía seguimos dependiendo de encontrar buenos escritores y buscarles su audiencia.

— ¿Qué es más difícil, encontrar buenos escritores o buscarles su audiencia?

— Las nuevas tecnologías nos han posibilitado que sea más fácil que nunca encontrar su audiencia. Antes podías poner un anuncio en un periódico o en una radio. Ahora lo puedes hacer de forma global simultáneamente, lo que es una ventaja evidente.

— ¿Cuáles son entonces los problemas de esta revolución digital?

— El peor, por supuesto, es la sensación de que si algo es digital es gratis. El copyright es fundamental tanto para defender a los

autores como a las editoriales y la piratería no es el problema principal, si no las políticas de partidos que creen que pueden ganar votos si no son firmes en este aspecto. El copyright en la era digital está llena de riesgos.

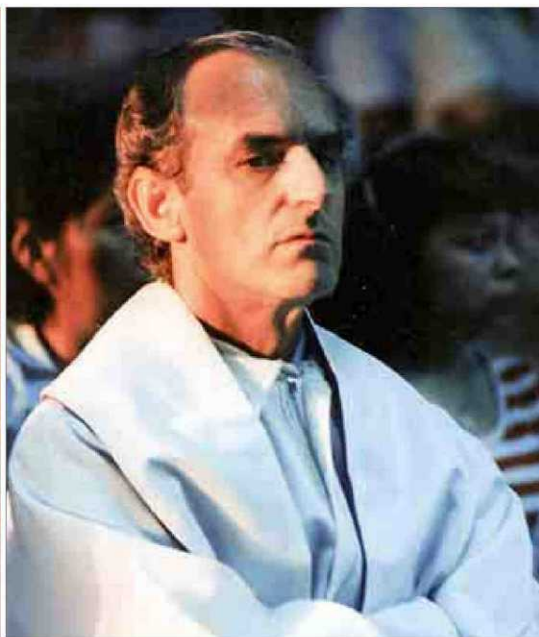
— ¿Y alguna otra ventaja de la era digital?

— Principalmente, algo que todavía no se ha explotado suficiente, la rapidez de maniobra.

Con el e-book podemos ahorrar tiempo en la publicación de los libros y responder de forma inmediata a lo que reclama la sociedad. En la actualidad, las tendencias cambian de forma muy rápida y poder mantener el ritmo de publicación con

estos cambios es una oportunidad. Además, el problema de los «stocks» y la disposición de las novedades y los fondos de catálogo se solucionan. Otra ventaja, claro está, es que si hago un libro de arte y hablo

Harry Potter ha hecho más por la defensa de la lectura que 1.000 ministros de educación»

El emperador mexicano Maximiliano I y el sacerdote vasco asesinado en El Salvador Ignacia Ellacuría. / CUADRO: FRANZ XAVER WINTERHALTER / FOTO: E. M.

ACUERDO QUE SE PRESENTARÁ EN EL MIPCOM

Las productoras españolas Filmanova y Veralia coproducen con la mexicana Argos series internacionales con tramas que van de Maximiliano I a Ellacuría

España y América, unidas por la TV

EDUARDO FERNÁNDEZ / Madrid
 La historia común de España y México prolonga sus vínculos en el sector audiovisual. Compañías de ambos países han acordado un proyecto conjunto de coproducción que esta semana se dará a conocer en la feria audiovisual Mipcom, que se celebra en la localidad francesa de Cannes. Según ha podido saber EL MUNDO, el grupo mexicano Argos Comunicación ha firmado un pacto con las empresas españolas Mad Mex-Filmanova y Veralia para alumbrar proyectos de ficción de gran envergadura. Este acuerdo pretende, por un lado, armar las tramas con una temática que interese al público de ambos lados del Atlántico, y, por otro, desarrollar rodajes tanto en el Viejo como el Nuevo Continente. De momento, hay luz verde para tres obras televisivas, que tratarán del convulso imperio de Maximiliano I de México, de la trunca mediación de Ignacia Ellacuría en El Salvador y de una gigantesca red de blanqueo de capital.

Los españoles podrán plantarse en un territorio clave para recorrer las televisiones de toda América. México es a día de hoy uno de los actores más importantes del negocio internacional. Allí, conviven grupos mastodónticos como Televisa, el más poderoso en español, y América Móvil, propiedad del magnate Carlos Slim. No sorprende por lo tanto que ejerza de país invitado en esta edición del Mipcom.

Antón Reixa, responsable de Filmanova -productora que participó en la película *Mar adentro*-, describe a este periódico las «historias transversales» que próximamente se pondrán en marcha: «La insólita aventura política de un emperador europeo para un México independiente en mitad del siglo XIX, que es lo que cuenta la serie histórica *Las campanas de Querétaro*; la ficción inspirada en el caso de la lista *Falciani* que en la serie *Lázaro* convertimos en un thriller en clave conspirativa; y el shock que para el asentamiento de la democracia en América Latina supuso el asesinato del jesuita vasco Ellacuría en El Salvador, que es lo que se cuenta en *Cortar el puente*, serie pertinente donde las haya en virtud de la polémica derivada de casos como éste a propósito del establecimiento de una la justicia internacional que permita esclarecer crímenes de este tenor».

El pacto se fraguó primero entre Reixa y Epigmenio Ibarra, fundador y presidente de Argos. Más adelante, se interesó «vivamente» Veralia, tal y como recuerda Carlo Boserman, director general de esa productora: «Se trata de una forma nueva de enfocar la producción de ficción televisiva, una nueva forma muy necesaria en estos tiempos». Efectivamente, la crisis, enfatizada en el mercado español, exige la concentración de esfuerzos y un

Palacio de Festivales del Mipcom. / AFP

PROYECTOS INICIALES

► Las campanas de Querétaro.

Una historia de amor y guerra, de política y locura, que se contará en 13 capítulos de 50 minutos de duración. El metraje se rodará en escenarios mexicanos y europeos.

► Cortar el puente.

Miniserie de seis capítulos de 45 minutos sobre el jesuita Ignacia Ellacuría.

Epigmenio Ibarra, responsable de Argos, fue corresponsal en El Salvador en la época del conflicto.

► Lázaro.

Thriller de 13 capítulos de 50 minutos sobre un ingeniero que descubre flujos financieros ligados a los cárteles de la droga.

recorrido mayor que el que ofrecen las cadenas patrias. Los reducidos presupuestos de TVE y la limitada actividad de los dos únicos grandes operadores privados -Atresmedia y Mediaset- dificultan la fluidez de las producciones: «Nuestra intención es conseguir sumar los diferentes beneficios fiscales que actualmente se están instaurando en cada uno de nuestros territorios. En cualquier caso, el futuro de la financiación de la producción audiovisual pasa -o pasará- cada vez más por la optimización de la inversión privada en la misma vía incentivos fiscales», sostiene Reixa. La pantalla grande ha aleccionado a la pequeña. Reixa destaca la importancia de asumir «un modelo de coproducción que ya ha funcionado en cinematografía y que ha permitido el allegamiento de nuevos recursos y la diversificación de la producción».

Los rodajes se localizarán en los dos continentes, no sólo en tierras españolas. La alianza ya ha sido presentada a «los diferentes canales en España y a los más relevantes de México y USA Latina», detalla Reixa, que también apunta: «Sin duda, México es un territorio estratégico, tanto en sí mismo como por su conexión con el mercado latino de los EEUU. Además, su tradición audiovisual es algo más que notable». Esta semana, en la gran feria de la Costa Azul, quedará demostrado.

«El secreto de Puente Viejo», A3

«Sin identidad», A3

«El Príncipe», Telecinco

«B&B», Telecinco

«Cuéntame cómo pasó», TVE

«Bandolera», Antena 3

España toma el mando en el mercado internacional

Las producciones nacionales desembarcan en la feria audiovisual Mipcom para vender sus propuestas

R. Valdeolivas - Madrid

Desde hoy hasta el jueves tiene lugar en Cannes la celebración del Mipcom, la feria más importante del año de compra y venta de géneros audiovisuales. El producto español va a estar allí y este 2014 aterriza en Francia pisando más fuerte que nunca, tras haber sido situada por la consultora The Wit entre los cuatro más versionados del mundo. Lejos queda –alrededor de 30 años atrás– aquel «Verano azul», que iba a conquistar el planeta. Gracias a él, España hizo su aparición en el mapa de la exportación audiovisual y a su papel de comprador, el país añadía el de vendedor, lo cual abría todo un negocio de posibilidades y expansión del talento nacional.

En crecimiento

Tras el éxito cosechado durante la edición pasada, con 250 participantes españoles, este año el pabellón de España, Audiovisual from Spain, organizado por ICEX España exportaciones e inversio-

Animation from Spain, primera parada

Durante el finde semana se ha celebrado el Mipcom Junior, en él, Animation from Spain ha lanzado sus propuestas para exportar y, además, han sido patrocinadores oficiales de las conferencias que se han desarrollado a lo largo de la feria. El 95% de los contenidos propuestos son de animación aunque también se apuesta por formatos de entretenimiento dirigidos a la infancia. El número de participantes totales en el evento ha sido de 1400 y la venta de productos ha ascendido a 600.

nes, acoge a 258 acreditados –confirmados hasta el viernes– y con la previsión de un crecimiento del 10% hoy con el inicio de la feria. En total la participación mundial asciende a 13.500, haciendo con ello una cifra récord hasta el momento.

Entre las propuestas de esta edición destacan las series de ficción como «El secreto de Puen-

te Viejo» y «Sin identidad», por parte de Atresmedia, según comenta José Antonio Salso, gerente de ventas internacionales del grupo: «Vamos a relanzar «El secreto de Puente Viejo» porque es una serie que funciona muy bien, está cerca de los 1.000 episodios y ya está funcionando fenomenal en el «prime time» de Italia, queremos promocionarla en el mercado internacional». Por su parte, Beatriz Setuain, coordinadora de ventas internacionales de Boomerang TV, opina sobre la venta del producto nacional: «España tiene un formato a la hora de realizar series con unos valores que son adaptables a todo el mundo, por eso funciona tan bien», dice Beatriz Setuain. Y añade, ««Los misterios de Laura» ha supuesto todo un éxito para nosotros. Que un canal estadounidense compre un formato español y lo haga suyo ha sido toda una novedad».

Además de las ficciones televisivas, en el Mipcom España propone documentales como «La isla de los lemures» y «Genocidio en la jungla», programas como «The shower» y películas como «Tesis».

«Pulseras rojas», TV3

«Los misterios de Laura», TVE

«El chiringuito de Pepe», T5

Las radios piden tarifas “equitativas” y “transparentes”

Plantean que la Ley de Propiedad Intelectual arbitre fórmulas para evitar abusos de las entidades de gestión

R. G. G. / J. S. G.
Madrid

La reforma de la Ley de Propiedad Intelectual (LPI) entra esta semana en su recta final en el Senado, aunque las modificaciones tendrán que volver a pasar por el Congreso para su aprobación definitiva. El pleno de la Cámara alta debatirá el miércoles un texto que se articula alrededor de tres ejes: la revisión del sistema de copia privada, el diseño de mecanismos de supervisión de las entidades de gestión y la creación de instrumentos contra la piratería en el entorno digital. A la hora de la reforma, algunos de cuyos aspectos vienen marcados por directivas comunitarias, las radios aspiran a que se atiendan sus reclamaciones.

A través de la Asociación Española de Radios Comerciales (AERC), que agrupa a grandes cadenas como la SER, Cope, Onda Cero o Kiss FM, el sector pide que se escuche su voz, que insistentemente reivindica el fin de la fijación “unilateral” de tarifas por las entidades de gestión de los derechos. Plantean para ello que los precios se rijan por los principios de “buenas prácticas, transparencia y equidad”, hacen constar la necesidad de que se exija “la acreditación de la titularidad de los derechos” para cada tipo de explotación y reclaman

un mismo acto de explotación y que no haya discriminación de la radio comercial frente a las radios públicas por parte de las entidades. Ello implica que a ambos tipos de emisoras se les deberían aplicar las mismas tarifas.

Otro de los puntos conflictivos para la AERC, que agrupa a más de 2.000 emisoras privadas, son las cantidades pagadas por las radios que no son repartidas a sus titulares nacionales o internacionales, bien porque existan problemas de identificación de los autores o porque esos derechos no estén regulados en terceros países. En estas circunstancias, la AERC plantea que sean devueltas a las radios una vez prescriba la acción para reclamarlas. “Las entidades de gestión no deben quedarse estos ingresos percibidos de las radios u otros usuarios (cines, comercios, televisiones, webs, prensa, hoteles, etcétera)”, expone. Para regular este aspecto, la AERC se muestra tajante: “Es indispensable que la ley encare la situación de los derechos de los titulares que no son reconocidos como tales en países extracomunitarios, pero cuyo pago nos es exigido por las entidades de gestión”.

Las emisoras ponen énfasis en la lucha contra la piratería. En este sentido, abogan por establecer “medidas eficaces y directas contra los enlaces, descargas, aplicaciones y webs ilegales, con especial alcance a las emisiones y retransmisiones de las entidades de radiodifusión”.

Para el sector, la reforma de la LPI emprendida por el Gobierno debe no solo adaptarse a las normativas comunitarias, sino a los tratados y convenios internacionales. Los operadores confían en que no sea una oportunidad desaprovechada.

“Las radios no son sólo usuarios de los repertorios que administran los gestores de derechos, sino también un actor indispensable para la divulgación creativa y artística del patrimonio cultural”. Además, recuerdan que contribuyen al sostenimiento de la economía de la propiedad intelectual a través de los pagos a las entidades que representan a los autores o los intérpretes, sobre todo la Asociación de Gestión de Derechos Intelectuales (Agedi) y Artistas Intérpretes o Ejecutantes (AIE).

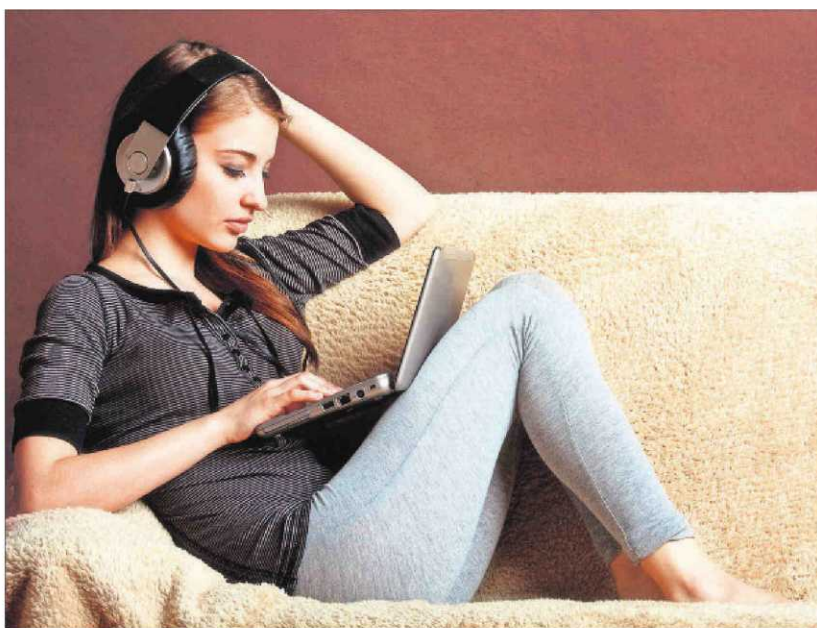
A raíz de los conflictos que las radios mantienen con estas entidades, la Comisión Nacional de Mercados y Competencia ha abierto un expediente sancionador contra ambas por “posibles prácticas restrictivas de la competencia en la gestión de los derechos de propiedad intelectual”.

Las emisoras exigen más medios contra los enlaces y descargas ilegales

Los pagos cuando no se identifica al autor generan conflicto

que no se pague dos veces por el mismo derecho, lo que cobra especial relevancia en el mundo digital. “Se debe remunerar al dueño real de la creación”, expone la AERC.

La ley otorga a la Sección Primera de la Comisión de Propiedad Intelectual la determinación de las tarifas generales y la misión de vigilar que sean “equitativas y no discriminatorias”. Este es un aspecto clave, porque en los últimos tiempos las entidades pretenden subidas de más del 100% sobre las existentes, según las radiodifusoras, que piden igualmente que la ley impida que los usuarios se vean obligados a pagar doblemente por

Las emisoras reclaman medidas “eficaces y directas” contra las webs ilegales. / PETER ZEILEI (GETTY)

Terrassa acull una retrospectiva de la fotògrafa Joana Biarnés

Una pionera amb objectius

PALOMA ARENÓS
 Terrassa

Joana Biarnés (Terrassa, 1935) sempre ha estat una dona amb objectius. Ha tingut els de les seves diverses càmeres, però també d'emocionals. Filla del fotògraf egarenc Joan Biarnés, la Joana es va criar enmig de negatius, líquids de revelatge i la passió per buscar la millor imatge. "El meu pare em va ensenyar que en cada treball que fes sempre havia de trobar la fotografia, aquella foto única que ho explicava tot, que donava sentit a la història". Ho explica davant d'una sèrie d'imatges exclusives seves de The Beatles, després de l'actuació a la Monumental de Barcelona el 1965, exposades en la primera exposició retrospectiva de la seva vida, *El rostre, l'instant i el lloc*, que es pot veure a la Sala Muncunill de Terrassa fins al dia 2 de novembre.

Són setanta fotografies, en blanc i negre, de famosos de la dècada dels seixanta i setanta del segle passat com Raphael -Biarnés va ser la seva fotògrafa oficial-, Rocio Dúrcal, Carmen Sevilla, Orson Welles..., però també retrats de models de l'època, així com de personatges anònims o, fins i tot, de Franco amb l'alcalde Porcioles fent-li una reverència. La mostra neix d'una selecció de 7.000 negatius feta pel fotoperiodista de Terrassa Cristóbal Castro, durant dos anys. "Vaig conèixer la Joana quan vaig organitzar una mostra de les riudes de Terrassa del 1962. Ella i el seu pare van ser els primers fotògrafs que van documentar la tragèdia. I a partir d'aquest treball em vaig enamorar de la valentia, la força i el risc que la Joana va demostrar com a fotoperiodista en una Espanya masclista i duríssima". Biarnés va estudiar a l'Escola de Periodisme de Barcelona i va tenir com a professor el periodista Manuel del Arco, el seu referent. "El meu pare m'havia ensenyat que el no ja el tenia, i que havia d'esforçar-me per aconseguir les coses. Això sí, sempre amb educació. Les fotos de les riudes van ser

les primeres que es van veure a TVE",

S'ho va passar realment malament el dia que un àrbitre va parar un partit de futbol Barça-Espanyol per culpa de la seva presència. Eren a l'estadi de les Corts i el seu pare li havia demanat que l'ajudés per cobrir l'altra porteria. "Els crits del públic eren duríssims: 'A fregar plats!'. L'àrbitre va dir que me n'anés perquè la zona era reservada. Per sort, el meu pare m'havia acreditat i, fins que no va venir el responsable del camp, el partit no es va reprendre". El seu objectiu com a dona fotoperiodista va ser demostrar que "podíem treballar igual de bé que els homes.

tenia al davant, fins que el guardaespalles em va enxampar i em va apartar", recorda. Després del concert barceloní, va aconseguir pujar a la tercera planta de l'hotel Avenida Palace amb el muntacàrregues fins a la suite. "No hi havia ningú de seguretat i vaig trucar a la porta. Va sortir en Ringo i quan em va veure va exclamar: 'You!?!'. Recordava l'avió". "Amb el meu anglès macarrònic li vaig dir que només volia fer una foto. Vaig decidir no utilitzar el flaix per no trencar aquesta intimitat. Estaven molt relaxats. Vam parlar de guitarres, flamenc i menjar espanyol, i vaig estar més de tres hores amb ells

Polivalent. Un dels camps d'acció de Biarnés era fotografiar personatges famosos

GEMMA MIRALDA

Buscava una mirada original i sincera. Al principi vaig agafar tota la feina que els fotògrafs estrella no volien, però vaig aconseguir el meu espai i, amb el temps, el reconeixement".

Un altre moment agradable va ser la seva trobada amb The Beatles. "Treba-

fent fotos, sense pressions. En Ringo al llit llegint, en Paul assajant...". Se'n va anar quan va arribar el seu mànager. "El desengany va ser que quan vaig tornar a Pueblo amb aquest material excepcional em van dir que no ho publicarien. Va ser per la censura de l'època", lamenta. Al final, *Una jornada con los Beatles* va sortir a la desapareguda revista *Ondas* i, al cap d'uns quants anys, a *Rolling Stone*.

El 1975 va fundar l'agència Sincro Press, amb la qual va viatjar per tot el món, però una dècada més tard es va retirar quan va veure "que tot s'estava invertint. El que venia era Lola Flores disfressada i no una història humana". Es va retirar a Eivissa i va obrir un restaurant, on els seus amics famosos anaven a dinar. Aquest 2014 ha rebut la Creu de Sant Jordi i assegura que se sent "molt agraïda i emocionada" amb els reconeixements.●

La primera fotoperiodista espanyola dels seixanta ha estat reconeguda enguany amb la Creu de Sant Jordi

llava per al diari *Pueblo* i havia cobert la roda de premsa de Madrid, però vaig veure que no n'hi havia prou. Vaig viatjar al mateix avió que la banda cap a Barcelona i, amagada al lavabo, ja vaig fer bones fotos a Ringo Starr, que

CRÒNICA POLÍTICA

Aquí les crisis informatives es gestionen fatal

MANUEL CAMPO VIDAL
PERIODISTA

PER NO anar més enrere, fins a la colza, pensin en el *Prestige*, en els atemptats de l'11-M o en l'accident de Spanair a Barajas per entendre millor el desastre informatiu entorn de l'ebola en el qual de nou s'han aliat la incompetència de les autoritats i el sensacionalisme d'alguns mitjans. El resultat pot ser gravíssim –però no per a la salut pública, que amb sort es controlarà– per a la tranquil·litat de la ciutadania, tan alarmada, a més de la caiguda de cotitzacions de companyies aèries i turístiques, l'alt risc de descens de visitants i, en conseqüència, per a l'atur. El que hauria pogut quedar en un accident desgraciat –la infecció de l'auxiliar d'infermeria Teresa Romero– i unes mesures d'aïllament per al seu entorn personal, ha passat a ser un assumpte de gran repercussió, fins i tot internacional.

Cinc dies, cinc, ha tardat el

Govern per crear una comissió permanent de seguiment, tal com demanava el PSOE, al qual no es podrà retreure la seua actitud constructiva en aquest cas de crisi. Fins i tot el president de la Comunitat de Madrid, Ignacio González, es va mostrar “partidari de crear una comissió tal com la demanen els socialistes”, opinió radiada que devia molestar molt a Moncloa. Cal no oblidar que el dissabte dia 4, abans d'aquest episodi, al conclave popular presidit per Rajoy, Javier Arenas va disparar un míssil de dos caps al declarar que “les coses s'estan fent bé, però es comuniquen malament des del PP i des del Govern”. El primer projectil va impactar a la senyora Cospedal i el segon, a la senyora Sáenz de Santamaría. I devia semblar-los molt malament perquè si truquen a la seu del PP demanant l'àudio d'Arenas en el

qual diu això que es llegeix als diaris, no l'hi facilitaran per més que insisteixin.

Després van arribar les compareixences de la ministra Ana Mato, que no tenen pèrdua, i el descobriment de l'inefable conseller de Sanitat de Madrid, Javier Rodríguez, un regal per a les facultats de Comunicació en el capítol de com agreujar una crisi indignant l'opinió pública. Les seues crítiques a l'auxiliar clínica, inadmissibles. “És com si un soldat va voluntari

rematar. Es van indignar amb ell els metges, els infermers, els polítics i la ciutadania en general. Però ni va dimitir, ni l'han cessat, quan a qualsevol país ja estaria de tornada a la consulta.

El que ha succeït aquests dies recorda a la crisi del *Prestige*, quan el llavors ministre Federico Trillo va declarar que “les platges de Galícia són esplendoroses”, mentre la ciutadania contemplava la marea negra per televisió. O quan Az-

ball perquè estava de guàrdia, el d'Interior per Protecció Civil i el de Justícia per coordinar l'aixecament de cadàvers i forenses, però ningú va parlar fins quatre hores després, quan va aterrar la senyora Magdalena. I, entretant, a totes les cadenes de televisió en directe atapeïdes de becaris de final d'agost a la recerca del Pulitzer, van fer declaracions sense fi viatgers, taxistes, infermers, portalliteres, netejadores i curiosos amb morbositat que s'atansaven des de Madrid i es posaven a la cua dels micròfons oberts. D'aquesta manera, l'accident va ser una tragèdia, la cobertura mediàtica, un drama i l'actuació del Govern, un fiasco.

Tanmateix, de nou, aquella lliçó no es va aprendre. Amb l'ebola s'ha dictat una altra classe magistral de com agreujar una crisi seriosa amb errors comunicatius encadenats. Sembla que no hi ha remei. I quant al problema en si mateix, altres sortides hi havia. Per exemple, encarregar-li a la ministra Ana Pastor que s'ocupés d'aquest assumpte.

El que ha passat amb l'ebola recorda la crisi del 'Prestige' o quan Aznar es va negar a constituir un comitè de crisi pels atemptats d'Atocha

al front resulta ferit i se'l critica per portar el casc mal posat”, deia el periodista Carlos Santos a RNE.

I es va encoratjar, perquè va sortir a matisar i va acabar atiant: “No m'importa dimitir perquè jo vaig arribar a la política menjat i ben peixat, com saben. I com que sóc metge, tinc la vida solucionada”, va

nar es va negar a constituir un comitè de crisi després dels atemptats d'Atocha. O quan la ministra Magdalena Álvarez va ordenar que ningú fes declaracions a Barajas després de l'accident de Spanair fins que ella arribés des de Mallorca. Van anar aquella atziaga tarda a l'aeroport tres ministres que sí que eren a Madrid –el de Tre-

EL MENTIDERO

MARÍA JESÚS
CAÑIZARES

LOS CELOS DE RAKOSNIK

A amor se escribe sin hache», decía Jardiel Poncela. No en el caso de Helena -con hache- Rakosnik, quien según los cotillas políticos, se puso celosa del supuesto coqueteo de la periodista Mònica Terribas con su marido, Artur Mas, durante la última entrevista realizada para TV3. Solo podemos imaginar la cara mohína de la primera dama catalana porque, a diferencia de Michelle Obama, cuyo rostro enfurecido por el «selfie» de su esposo con la primera ministra de

Dinamarca, Thorning Schmidt, dio la vuelta al mundo, las cámaras no captaron aquella rabietta. No sabemos tampoco qué piensa Helena -con hache- de Ana Pastor, que también entrevistó a Mas, en este caso enseñando piernas y uñas. Las garras las reserva Terribas para Alicia Sánchez-Camacho. ¿Por aquello de que la mujer es una loba para la mujer? Quizá. Lo cierto es que la presidenta del PP catalán fue recibida por periodistas «de la casa» vestidos con camisetas de la «V» independentista de la Diada del pasado 11 de septiembre.

Pero a la líder de los populares catalanes le ha salido esta semana la vena sarcástica, que en ocasiones es la mejor defensa ante un mal ataque. Camacho «agradeció» a los autores de su «eschache» que se situaran a doscientos metros y no en la misma puerta de su casa. Hubo algún activista que se quejó ante ese acoso edulcorado, pero como el grupo apenas superaba la veintena de personas, la cosa no fue a más. La dirigente popular asegura que prefiere que gane ERC en las elecciones autonó-

micas -adelantadas o no- que CiU, porque no soportaría otros cuatro años oyendo hablar de referendos e independencias encubiertas. Creo que muchos catalanes tampoco.

Obviamente, cada uno viste como quiere, pero cabe preguntarse qué pasaría si el presidente Mas fuera recibido en TVE o RNE con símbolos sobre la unidad de España. El rechazo al separatismo fue celebrado ayer en Barcelona con motivo del 12 de octubre, con más éxito que el año pasado, según las cifras de la Guardia Urbana. Pero el sol nunca luce a gusto de todos. La televisión autonómica anunció tormenta, pero ni una nube acompañó el acto de Sociedad Civil Catalana en la plaza de Cataluña. Se queja esta plataforma de su escasa presencia en los medios públicos catalanes. En «la nostra» alegan que la presencia de invitados contrarios al secesionismo es proporcional a la representación parlamentaria del «unionismo». Curioso que luego los periodistas de TV3 y Catalunya Ràdio se nieguen a firmar informaciones en protesta por el sistema de cuotas electorales.

pareumàquines
ÀLEX GUTIÉRREZ (@ALEXGUTIERREZM)

El 'balconing' periodístic de donar per morta Teresa Romero

Se segueixen acumulant cromos en l'àlbum dedicat a les pífies mediàtiques per la cobertura de l'Ebola. Ja vam consignar en aquesta columna com la Cope va anunciar equivocadament la mort de la infermera Teresa Romero, però no ha sigut pas l'únic mitjà a matar –tal com es diu en argot periodístic– l'auxiliar infectada d'Ebola. Els diaris del grup Vocento, entre els quals l'Abc, van deixar anar el titular "Teresa Romero será incinerada sense autòpsia", que podia ser interpretat com a confirmació del seu decés (i,

en el millor dels casos, només dóna per fet que no se'n sortirà). La notícia ha sigut despublicada, no consta disculpa. També *El Mundo* va voler avançar esdeveniments. La mort de Romero semblava imminent dijous a la nit, així que l'articulista Santiago González va practicar una mica de *balconing* periodístic per a la columna que va acabar sortint divendres: "La mort de Teresa ha suposat un element nou en el desenvolupament de la crisi de l'Ebola, que és la veu incontestable i definitiva dels morts". Sí, definitivíssima. Espero que Romero se'n surti i que estigui blindada per un profund sentit de l'humor: li farà falta.

Bé, almenys encara no passa com als Estats Units, on un mitjà –bé, Big American News és més aviat una web tronada d'ultradreta, però amb centenars de milers de fans a Facebook– ha publicat: "Àfrica confirma tres casos de víctimes d'Ebola que ressusciten d'entre els morts". I expliquen que els científics –així, en general– han difós la foto d'un d'aquests morts vivents. Que es tracti en realitat d'un fotograma de la pel·lícula de zombis *Guerra Mundial Z* no ha sigut impediment perquè la germandat de crèduls esoteristes habitual s'hagi afanyat a compartir el tema.

L'APUNT

L'edat daurada del periodisme

Marc Salgas

Pel Twitter circula l'etiqueta #edaddeorodelperiodismo, que va associada a les barrabassades perpetrades per alguns mitjans. Diria que l'etiqueta se l'han empecada els de @La_Retaguardia, un compte satíric destinat a lloar el sempitern esperit de moderació i diàleg d'un gran diari català el nom del qual el lector ja es deu imaginar. Aquests dies hem tingut *grans* mo-

ments de periodisme arran del contagi d'Ebola de Teresa Romero. Començava la COPE dijous donant per morta l'auxiliar d'infermeria, continuava l'Abc explicant que el seu cos seria incinerat sense autòpsia i rematava *El País* amb la publicació d'un reportatge per al qual havia infiltrat dues redactors a la planta on està ingressada. Sí, sí. L'edat daurada del periodisme.

RTVE: servicio público y sostenibilidad financiera

Una vez que sea ratificado esta semana por el Congreso de los Diputados como nuevo presidente de RTVE, previsiblemente sólo con el apoyo del PP y la oposición del resto de grupos, José Antonio Sánchez debe enfocarse en definir un modelo definitivo de radiotelevisión pública. El intento del anterior Gobierno del PSOE de copiar el modelo de financiación de Francia, eliminando la publicidad y obligando a los operadores privados de televisión y de telecomunicaciones a pagar un porcentaje de sus ingresos, ha sido un fracaso absoluto, como prueban sus resultados. Además, la gestión de RTVE durante la etapa de Leopoldo González Echenique dejó mucho que desear, debido a su resistencia a ajustar los gastos al recorte del 20% en la partida presupuestaria que destina el Ejecutivo a financiarla, lo que generó un déficit de 113 millones en 2012 y 2013, que se elevará hasta 134 millones al cierre del actual ejercicio. Unas cifras que son intolerables sólo ocho años después del costosísimo rescate del antiguo ente, que supuso asumir una deuda de 7.500 millones de euros y un ERE para 4.510 trabajadores con un coste hasta el año 2020 de 1.680 millones. A diferencia de lo que cabría esperar, en medio de la crisis el coste salarial de RTVE se ha incrementado un 35%, mientras la audiencia se ha desplomado. De ahí que Sánchez deba hacer de la sostenibilidad financiera y de su reorientación hacia un verdadero servicio público (alejado de gastos superfluos y emisiones muy onerosas e imposibles de rentabilizar) las máximas de su nuevo mandato.

INTERNET

SELECCIÓN DE LAS NOTICIAS DE SU INTERÉS

Col·legi
de Periodistes
de Catalunya

Periodisme i Mitjans de comunicació

Fecha	Titular/Medio	Pág.	Docs.
11/10/14	Els periodistes reclamen al PP que compleixi la seva paraula en l'LPI / Sindicat de Periodistes de Catalunya	50	1
11/10/14	Dimiteix el director d'IB3 i l'SPIB reclama que el seu substitut sigui triat per consens / Sindicat de Periodistes de Catalunya	51	1
12/10/14	Nace MamáComunica, agencia de comunicación y marketing especializada en el sector infantil / Top Comunicación	52	1
12/10/14	Rajoy reitera la seva disposició a parlar amb Mas sempre que sigui per apropar posicions / Economia Digital	53	1
12/10/14	Històries d'«El País» en aquest país / NacioDigital.cat	54	2
12/10/14	#QuitadLaFotoDeTeresa: EL PAÍS pide perdón por publicar la foto de Teresa en el hospital / PRNoticias	56	1
13/10/14	Estereotips sexistes / Media.cat - Observatori crític dels mitjans	57	1

Periodisme i Mitjans de comunicació

SELECCIÓN DE LAS NOTICIAS DE SU INTERÉS

Col·legi
de Periodistes
de Catalunya

Els periodistes reclamen al PP que compleixi la seva paraula en l'LPI

Sábado, 11 de octubre de 2014

La Plataforma pels Drets d'Autoria dels Periodistes lamenta l'actitud del Partit Popular i li demana que accepti esmenar el projecte per atendre les reclamacions dels informadors. La Plataforma pels Drets d'Autoria dels Periodistes lamenta que, una vegada més, el Partit Popular (PP) hagi rebutjat, ara en el Senat, les esmenes de l'oposició al projecte de reforma de la Llei de Propietat Intel·lectual (LPI), malgrat que diversos dirigents i membres de l'Executiu havien mostrat en públic la seva conformitat amb algunes d'elles, i no contempli finalment incloure als periodistes i als fotoreporters com a titulars dels drets que reconeix als editors, a percebre una remuneració per la utilització en els agregadors de fragments no significatius dels continguts. Aquesta Plataforma integrada per la Federació d'Associacions de Periodistes d'Espanya (FAPE), el Fòrum d'Organitzacions de Periodistes (FOP) i els Col·legis Professionals de Periodistes d'Andalusia, Castella i Lleó, Murcia, País Basc i La Rioja- demana al PP que rectifiqui abans del Ple de la Cambra alta de la setmana vinent, accepti esmenes transaccionals i inclogui aquest reconeixement, com a autors de la notícia que són periodistes i fotoperiodistes, entenent que es tracta del mateix dret «irrenunciable» a una compensació econòmica per l'ús dels seus continguts per part dels agregadors que tindran els editors una vegada que la llei entri en vigor. Si el Grup Popular del Senat no es fa enrere en el seu plantejament, resultaria lamentable que s'hagués elaborat una llei sense tenir en compte el punt de vista del sector i, en general, de tota la cultura a Espanya, ja que el text continua sense oferir solucions a qüestions molt rellevants com la compensació per còpia privada, el cànon digital, la pirateria, l'equilibri i el respecte als drets d'autoria i dels usuaris i a les percepcions econòmiques dels treballadors i indústries de la cultura al nostre país. Cal recordar que el reconeixement dels periodistes com a autors està recollit de manera explícita en la comunicació de la Comissió Europea per a «Un mercat únic per als drets de propietat intel·lectual», de 24 de maig de 2011. Novament, el PP ha rebutjat amb la seva majoria una de les esmenes del PSOE amb el suport d'aquesta Plataforma, les reivindicacions de la qual compten amb el suport de la Federació Internacional de Periodistes (FIP) i de la Federació Europea de Periodistes (FEP), organitzacions que van sol·licitar que la llei reconegui aquest dret dels periodistes i fotògrafs i s'ha oblidat dels professionals d'un sector molt greument afeblit per la desocupació i la precarietat en el treball, amb remuneracions de vegades fins i tot humiliants. Encara té temps el Grup Popular per poder rectificar en aquesta qüestió. 10 d'octubre de 2

Dimiteix el director d'IB3 i l'SPIB reclama que el seu substitut sigui triat per consens

Sábado, 11 de octubre de 2014

El Sindicat de Periodistes de les Illes Balears (SPIB) reclama que el nou director general de lens públic de la Ràdio i Televisió de les Illes Balears, IB3, sigui triat per consens i per una majoria qualificada del Parlament. Demanam al Govern de José Ramón Bauzá que rectifiqui els seus errors i que aposti per una direcció consensuada, independent i vinculada al sector de la comunicació. Entenem que aquesta és lúnica manera de donar estabilitat a la Ràdio i Televisió pública. José Manuel Ruíz ha renunciat avui al seu càrrec després de postular-se com a candidat del Partit Popular a la batlia de Calvià. Era l'única postura que podia prendre. La presència de Ruíz, que ha estat regidor i senador popular abans del seu nomenament com a director general, al capdavant de lens públic de la Ràdio i Televisió de les Illes Balears, IB3, era del tot incompatible amb les seves ambicions polítiques personals. Després de la modificació unilateral del Partit Popular de la llei d'IB3, aprovada, per unanimitat, la passada legislatura, el proper director general pot ser triat entre els membres del Consell de Direcció d'IB3. Tots ells van ser nomenats a proposta únicament del Partit Popular i sense cap consens al Parlament. Apostar per aquesta via seria redundar en l'error que va començar amb el nomenament del conseller de Presidència i Vicepresident del Govern, Antonio Gómez, com a director general d'IB3. A més no transmetria la imatge d'independència que ha de tenir sempre un mitjà de comunicació públic i per tant, de tots els ciutadans, independentment de la seva ideologia. És per això que reclamam que el nou director general d'IB3 sigui triat per consens i per majoria qualificada al Parlament. Duna vegada per totes la classe política d'aquesta comunitat ha d'apostar per uns mitjans públics independents i plurals, que són imprescindibles en democràcia per a garantir el dret de tots els ciutadans a la informació, tant i com es recull a la Constitució espanyola i a l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears. Una direcció independent i consensuada és lúnica que pot donar estabilitat a IB3. És la feina de la classe política garantir uns mitjans públics que reclama i necessita la ciutadania: de qualitat, oberts als col·lectius socials representatius, ben gestionats, amb suficient finançament i que garanteixin una ocupació estable i no precària. És per aquest motiu que tornam a defensar, públicament, un nou model per a IB3 amb clar caràcter de servei públic i la internalització de la plantilla dels serveis informatius, per donar estabilitat laboral i garantir la professionalitat dels treballadors que són els que pateixen les males decisions i les ingerències dels partits polítics des de la creació d'IB3. Demanam responsabilitat a tots els partits polítics i és per aquest motiu que des de l'SPIB ens volem reunir amb tots els partits de cara a poder conèixer de primera mà quines són les seves propostes en relació als mitjans de comunicació públics i al dret a la informació que pensen recollir en els seus programes electorals davant les pròximes eleccions, així com transmetre quines són les propostes que des del Sindicat pensam que haurien d'incloure. 10 d'octubre de 2

Nace MamáComunica, agencia de comunicación y marketing especializada en el sector infantil

Domingo, 12 de octubre de 2014

Inicio » AGENCIAS » Otros temas » Nace MamáComunica, agencia de comunicación y marketing especializada en el sector infantil NOTICIA PATROCINADA POR PUNTONews . Un innovador gabinete de comunicación y marketing online que ha sido concebido para dar servicio a las firmas del sector de la moda infantil, accesorios, calzado y puericultura. POR REDACCIÓN. domingo 12 de octubre de 2014 Con el lema Ser madre no es fácil. Ser su marca preferida tampoco MamáComunica nace con la voluntad de potenciar y posicionar la imagen de marca de las firmas frente a la competencia actual. Con MamáComunica no solo se crean nuevas estrategias de comunicación sino que éstas se adaptan a la nueva realidad del mercado. En la sociedad actual, la presencia online se convierte en una herramienta de comunicación esencial para darte a conocer o ampliar tu mercado afirma Arantza M Huarte , directora de MamáComunica Sabemos que este sector es sensible y requiere un tratamiento especial, nos dirigimos a las mamás, y con nosotras no es efectiva una comunicación fría y generalista. El sector anima a sus empresas hacia la internacionalización y la utilización del canal internet como herramienta fundamental de ventas, disminución de costes y generación de beneficios a corto, medio y largo plazo. Muchas de las empresas del sector infantil son pequeñas y no tienen recursos para poder mantener un departamento especializado. Según este planteamiento, el equipo de MamáComunica ha creado una organización propia y multidisciplinar, estructurada en 5 unidades , que ofrecen especialización y profesionalidad a través de MARKETING Y COMUNICACIÓN, CONSULTORÍA ESTRATÉGICA, COMUNICACIÓN ONLINE, DISEÑO WEB Y BLOG. NOTICIA PATROCINADA POR PUNTONews

Compartir: Comentarios (0) Escribir un Comentario

Rajoy reitera la seva disposició a parlar amb Mas sempre que sigui per apropar posicions

Domingo, 12 de octubre de 2014

El cap de l'Executiu, Mariano Rajoy, ha reiterat aquest diumenge la seva disposició a dialogar amb el president de la Generalitat, Artur Mas, sempre que aquesta conversa sigui per aconseguir algun punt en comú, no perquè Mas li exigeixi al Govern coses que no pot fer, com autoritzar la consulta independentista del 9 de novembre. Així s'ha expressat el president en conversa informal amb els periodistes, durant la tradicional recepció que els Reis ofereixen en el Palau Real a una àmplia representació de la societat espanyola amb motiu del 12 d'Octubre. Sense diàleg des de juliol Rajoy ha reconegut que no parla amb Mas des de juliol i ha manifestat els seus dubtes respecte de qui mana realment en la Generalitat, si CiU o ERC. Quan un periodista li ha preguntat si amb la crisi de l'èbola s'havia oblidat de Catalunya, ha respost de manera taxativa que ell no s'oblida de gens, però que cada cosa té el seu ritme i ell intenta que "tot segueixi el seu ritme". Al ministre d'Hisenda, Cristóbal Montoro, també se li ha preguntat per Catalunya, i ha subratllat que encara hi ha ponts de finançament, en els quals cal incloure els milions que l'Estat transfereix perquè Catalunya pagui el seu deute.

Històries d'«El País» en aquest país

Domingo, 12 de octubre de 2014

Lluís Bassets, Ferran Mascarell, Soraya Sáenz de Santamaría, Juan Luís Cebrián i Antonio Caño brinden per la nova edició digital en català Foto: ACN El llançament de l'edició en català del diari 'El País' és, en primer lloc, una notícia excel·lent per a la llengua catalana i, per això mateix, és una notícia excel·lent per a tothom. Amb aquestes paraules, el president del govern espanyol, Mariano Rajoy, dóna inici a un article d'opinió titulat 'Els ponts de diàleg' amb el que tracta d'establir un paral·lelisme entre el seu suposat intent de dialogar amb l'administració catalana al voltant del procés sobiranista -tot i negar en rodó la possibilitat de consulta-, i l'afany del diari madrileny en formar part de la realitat social catalana, que aquesta setmana ha vist el naixement de l'edició digital en català elpais.cat . És un fet que la relació del diari 'El País' amb Catalunya és gairebé tant antiga com el diari mateix, nascut a Madrid el 4 de maig de 1976, en aquells moments de la transició democràtica que van transformar en poc temps l'oferta dels quioscos -l'«Avui» va néixer just quinze dies abans, el 23 d'abril, 'El Periódico' i 'El Punt', el 1978 i 1979, respectivament-. Ben aviat, 'El País' es va convertir en referent de l'esquerra progressista espanyola, també a Catalunya. Marcant clarament les diferències amb els diaris provinents del règim dictatorial -els que formaven part estructural del franquisme i els que van sobreviure la dictadura en complicitat amb el règim-, 'El País' era fill del nou període democràtic, tot i que des d'una perspectiva catalana farcit de mancances obvies, com una visió massa madrilenya de la realitat o, en un pla més trivial, incoherències com la publicació de la cartellera de cinema de la capital espanyola. Tot això va canviar el 1982, quan 'El País' estrenava edició catalana, gairebé en paral·lel a la victòria del PSOE al Congrés dels Diputats -un fet que, vista la línia editorial del diari, va dotar-lo de l'apel·latiu 'BOE', una etiqueta que posteriorment mereixerien també 'El Mundo' i 'Público'-. Fos com fos, la relació entre 'el País' i Catalunya es reforça amb l'aparició d'aquesta edició catalana, amb redacció pròpia, i el llançament del suplement cultural 'Quadern'. 'Quadern', el setmanari més venut en català Precisament, 'Quadern', als quioscos cada dijous fins al dia d'avui, ha estat la punta de llança de la integració d'aquest diari a Catalunya des del punt lingüístic i cultural, fins al punt que durant molt de temps va ser la publicació en llengua catalana més venuda del mercat, ja que en els bons temps del periodisme s'arribaven a vendre 60.000 exemplars dels setmanari. A més, en línia amb la política impulsada des dels governs socialistes a Espanya i a la ciutat de Barcelona, es defensava un model d'espanyolisme amable, de catalanisme purament nominal i de crítica cap a una cultura catalana convertida en 'cultureta' si no passava pel peatge de formar part de l'espanyola. I és que formar part de la realitat sociocultural catalana demanava implicar-s'hi, i 'El País' ho va fer al llarg dels anys, sovint en una línia crítica amb el catalanisme majoritari a Catalunya, representat pels successius governs de Jordi Pujol a la Generalitat. A tall d'exemple, quan a principis dels anys noranta va esclatar el boom del rock català, des d'«El País» es va llançar el suplement musical 'Cop de rock' -conjuntament amb un programa de ràdio a la Cadena

Ser- amb una línia editorial clara, rock català era tot el rock fet a Catalunya, amb independència de la llengua, i amb l'objectiu de revalorar bandes catalanes com Loquillo, Los Rebeldes i El Último de la Fila, sovint temeroses de perdre públic davant el creixement de grups com Els Pets, sopa de Cabra i Sau. Més recentment aquesta manera de reflectir la realitat catalana des del punt de vista d'"El País" va quedar en evidència quan, fent seu l'enuig del ministre espanyol de Defensa, José Bono (PSOE) davant un article del columnista del diari Avui, Iu Forn, crític amb la tradició colpista que impregna la història de l'exèrcit espanyol, va llençar una dura campanya contra el diari catalanista, arribant a publicar un article sense firma en el que, en un cas inèdit d'atac directe i explícit cap a un altre mitjà s'afirmava que l'Avui és un dels diaris menys venuts a Catalunya perquè publica articles dolents, dolentíssims. L'edició online en català, en el moment precís Tornant a l'article d'opinió de Mariano Rajoy, el naixement de l'edició online en català d'"el País" és indiscutiblement una bona notícia, en tant que eixampla la pluralitat informativa d'un sector, el d'usuaris de mitjans digitals en català, que no para de créixer. És en aquest sentit significatiu que 'el País' hagi triat precisament aquest moment per fer aquest pas -de moment circumscrit únicament a la informació digital, ja que no ha transcendit cap informació referent a una eventual versió catalana en paper-. D'una banda, el procés sobiranista català viu moments transcendents a un mes de la consulta convocada pel 9 de novembre i 'El País' no renunciarà a difondre el seu posicionament contrari a la consulta, i a fer-ho també en català. En segon lloc elpais.cat és l'últim mitjà en arribar a una internet en català amb més vigor que mai i amb un sostre d'audiències trencat novament aquest passat setembre, mes en què Nació Digital ha pujat el llistó d'usuaris únics fins als 2,3 milions. En aquest context, l'aposta d'"El País" té un component nou, es tracta del primer diari en paper d'abast espanyol que emprèn una edició en català en versió digital, i ho fa amb un model diferent del que fan altres diaris en paper d'abast català, com El Punt Avui i l'Ara, amb edició en paper i digital en català, el de La Vanguardia, amb edició en paper en català i castellà però només en castellà al digital i 'El Periodico', amb edicions en les dues llengües tant en paper com en digital. Aquests diaris en paper, conjuntament amb els diaris digitals, conformen un panorama informatiu en català a internet que informa diàriament milions d'usuaris. En aquest sentit, l'arribada de l'elpais.cat contribuirà a eixamplar la base de lectors i la pluralitat informativa d'un ecosistema informatiu d'enorme vitalitat. Sorprèn, això sí, que Rajoy vegi amb plena congruència que un president del Govern [espanyol] es pugui dirigir als catalans en llengua catalana i a través d'un mitjà català, no perquè no pugui tenir raó, sinó perquè ha trigat ben bé vint anys en fer-ho. I això que l'objectiu d'elpais.cat és, segons el mateix Rajoy, el de portar a les llars catalanes un missatge molt clar: el de l'estima, tan profunda, del conjunt dels espanyols.

#QuitadLaFotoDeTeresa: EL PAÍS pide perdón por publicar la foto de Teresa en el hospital

Domingo, 12 de octubre de 2014

David Alandete, director adjunto del diario El País, ha tenido que pedir disculpas por la publicación de una foto de Teresa Romero en su habitación del Hospital Carlos III. 'Fue un error y mal juicio darla y de ahí su borrado inmediato', se excusa Alandete en un tuit. Esta decisión se tomaba tras la polémica generada en Twitter en la que, a través del hashtag #Quitadlafotodeteresa, se pedía a medios como El Mundo, ABC y Público que rectificasen. Ni ética profesional ni derecho a la intimidad de la paciente. Los medios generalistas de España han vuelto a demostrar que, en cuanto a tacto se refiere, se merecen un suspenso absoluto. De hecho, así los han puesto de manifiesto quienes han condenado por Twitter la publicación y emisión de las fotos de Teresa Romero en la habitación del hospital donde la mantienen aislada. El Mundo, ABC, El País y Público son algunos de los medios digitales e impresos en los que aparecía la polémica foto, una imagen que incluían en las informaciones como si de un trofeo se tratase, pero que tras la presión popular, El País tomaba la decisión de retirar. ¿No habían valorado su publicación antes de tener que retirarla? ¿Qué aporta informativamente la imagen? Ésas son algunas de las preguntas que circulaba por la red de microblogging, donde se reprochaba que 'es un error difícil de comprender' y se sugería que la acción podría tener consecuencias legales por vulnerar los derechos de la paciente. Otros tuiteros eran menos piadosos y les dedicaban adjetivos como 'carroñeros', 'miserables', 'morbosos', 'despreciables' o 'repugnantes'. Y no solamente a estos medios impresos. Las críticas iban también dirigidas a los responsables de las televisiones que habían emitido el material fotográfico. Todos coincidían en lo mismo: 'el daño ya está hecho'. Y es que, esta crisis está siendo un duro examen para la profesionalidad y la ética periodística. Se ha creado un comité especial para la gestión en España del ébola, pero ningún organismo hace nada por velar por algo tan importante como el tratamiento informativo de la situación. Ni la Federación de Asociaciones de Periodistas de España (FAPE) ni la Asociación Nacional de Informadores de la Salud (ANIS). Reciben protestas y quejas por la cobertura, pero se limitan a lanzar una hoja de recomendaciones que nadie respeta. Existiendo esta impunidad, todavía podremos ver publicadas muchas barbaridades. Seguiremos Informando...

Estereotips sexistes

Lunes, 13 de octubre de 2014

L'Institut Català de les Dones i altres entitats de l'àmbit periodístic han impulsat al llarg dels darrers anys un seguit de mesures per introduir la perspectiva de gènere a la informació. Una d'elles és el manual *Gènere i mitjans de comunicació*, que promou l'anàlisi dels prejudicis de gènere, «que penetren en els mecanismes de treball i es reflecteixen en el relat informatiu». A més de mirar de garantir la presència i la visibilitat de les dones als mitjans de comunicació, el manual incideix en la necessitat d'abastar la informació de gènere amb precisió, objectivitat, pluralitat i imparcialitat. Són criteris que haurien de guiar la pràctica periodística en general, però la mala praxi es multiplica de forma exponencial en aquestes qüestions. Fa unes setmanes, per exemple, vaig ser testimoni de dos comentaris sexistes en un quart d'hora, aproximadament, a Catalunya Ràdio. La primera, durant una connexió en directe amb el Parlament. Mentre intervenia la portaveu del Grup Parlamentari d'ICV-EUiA, Dolors Camats, els dos periodistes, un a l'estudi i l'altre a la cambra catalana, van ironitzar sobre la roba de la diputada. Des del meu punt de vista, aquesta circumstància no afegia cap informació rellevant sobre el debat de la llei de consultes. Pocs minuts després, parlaven de televisió, i es va fer referència a *Gandia Shore*, un programa amb «nois musculats i noies fresques». Em va semblar injust, doncs era evident que les xiques d'aquest programa també cuidaven força el seu físic i, al seu torn, els xics mostraven desig repetidament. Així mateix, vaig trobar desafortunada una fotografia de *La Vanguardia* a un reportatge sobre el cas del violador de Ciudad Lineal, a Madrid, abans que fóra detingut. Unes adolescents caminant pel carrer, desquena a la càmera, amb pantalons curts enquadrats en el centre de la fotografia. Em va fer recordar les recomanacions del Ministeri de l'Interior per prevenir violacions, que culpabilitzen la dona de les agressions que pugui patir. Però si els mitjans són un camp adobat d'estereotips, en els de la publicitat i la moda, trobar una excepció és complicat. Fa uns dies, *El País* es va fer ressò de la retirada d'uns bodis d'Hipercor, després de les crítiques rebudes per incloure missatges sexistes: *Inteligente como papá*, *Bonita como mamá*. Tres dies després, el mateix diari, a un article sobre la mort de Miguel Boyer i sobre la seva relació amb Isabel Presley, la periodista parlava de la seua filla, que ha hereditat la intel·ligència del exministre i la elegància de la seva progenitora. Diàriament trobem exemples semblants. Per això, cal seguir treballant, perquè el tractament informatiu de qüestions de gènere juga, sense dubte, un paper central en la perpetuació dels estereotips i de la desigualtat entre homes i dones. Per últim, cal recordar que la lluita des dels mitjans, però, serà insuficient si no va acompanyada de polítiques educatives, sanitàries i judicials que protegeixen la dona i que eduquen homes i dones com a persones lliures i iguals.